

รายงานการวิจัย

ความต้องการการผลิตสื่อการเรียนรู้
ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นายกรสุวรรณ์ ศติสสุวรรณกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฤทธิชัย อ่อนมิ่ง

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้
สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประจำปีงบประมาณ 2553

กรสุวรรณ์ ศติสุวรรณ์กุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤทธิชัย อ่อนมิ่ง. ความต้องการการผลิตสื่อการเรียนรู้อของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2559.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ เพื่อศึกษาความต้องการการผลิตสื่อการเรียนรู้อของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างจากกลุ่มประชากร ด้วยตาราง Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางจำนวน 375 คน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลได้ จำนวน 380 คน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 กลุ่มตัวอย่างในสายสนับสนุนวิชาการ เป็นเพศหญิงมากที่สุด ร้อยละ 68.3 มีช่วงอายุมากที่สุดคือ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.10 และประสบการณ์ทำงานมากที่สุด คือ 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.60

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลสายวิชาการเป็นเพศหญิง มากที่สุด ร้อยละ 58.80 ช่วงอายุ 31-40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.30 หน่วยงานที่สังกัด ตอบแบบสอบถามมากที่สุด ได้แก่ คณะสหเวชศาสตร์ ร้อยละ 25.50 และประสบการณ์ในการทำงานมากที่สุด ได้แก่ 1-5 ปี ร้อยละ 49.00

2. ผลการศึกษาความต้องการการผลิตสื่อการเรียนรู้อของอาจารย์

ภาพรวมค่าเฉลี่ยของสื่อการเรียนรู้อที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน 3 ลำดับแรก ได้แก่ หนังสือ ตำราเรียน และเอกสารประกอบการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$, $SD = 1.45$) ภาพถ่าย แผนภาพ แผนภูมิ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$, $SD = 1.28$) และสื่อเสียง อยู่ในระดับน้อย และความต้องการให้สำนักสื่อฯ ผลิตมากที่สุด ได้แก่ หนังสือ ตำราเรียน และเอกสารประกอบการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.81$, $SD = 1.27$) ภาพถ่าย แผนภาพ แผนภูมิ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.65$, $SD = 1.02$) และวีดิทัศน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.54$, $SD = 1.22$) และค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) 3 ลำดับแรก ได้แก่ การฝึกอบรม สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และภาพยนตร์ ตามลำดับ

คำสำคัญ : การผลิตสื่อการเรียนรู้อ, สื่อการเรียนรู้อ

กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินการโครงการวิจัย “ความต้องการผลิตสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ครั้งนี้ คณะผู้วิจัยขอขอบคุณคณาจารย์บุคลากรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลและเป็นพื้นที่ในการศึกษาวิจัย และขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาประเมินเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพสำหรับการนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาที่สนับสนุนทุนวิจัยและให้โอกาสผู้วิจัยจนทำให้การดำเนินการแล้วเสร็จสมบูรณ์

สุดท้าย คณะผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการทำงานของสำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	5
ข้อมูลทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	5
ข้อมูลทั่วไปของสำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา.....	14
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อการเรียนการสอน.....	22
ความหมายของสื่อการเรียนการสอน.....	22
ประเภทของสื่อการเรียนการสอน.....	23
คุณค่าของสื่อการสอน.....	26
หลักการเลือกสื่อการสอน.....	27
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความต้องการจำเป็น.....	28
ความหมายความต้องการจำเป็น.....	28
วิธีการประเมินความต้องการจำเป็น.....	28
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
งานวิจัยต่างประเทศ.....	31
งานวิจัยในประเทศ	32
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	35
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย.....	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์.....	39
5 สรุปอภิปรายผล.....	48
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	48
ขอบเขตของการวิจัย.....	48
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	49
วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
สรุปผลการวิจัย.....	49
อภิปรายผลการวิจัย.....	52
ข้อเสนอแนะ.....	54
บรรณานุกรม.....	55
ภาคผนวก.....	57
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	58
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม.....	60

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงร้อยละสถานภาพของบุคลากรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (N =176).....	39
2	แสดงร้อยละของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (N =204).....	40
3	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับความต้องการความจำเป็น (PNI) ข้อมูลโดยภาพรวมของอาจารย์และบุคลากรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ(N = 380)..	41
4	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับความต้องการความจำเป็น (PNI) ข้อมูลโดยภาพรวมของบุคลากรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ(N = 176).....	42
5	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับความต้องการความจำเป็น (PNI) ข้อมูลโดยภาพรวมของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ(N = 204).....	45

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิแสดงโครงสร้างการแบ่งส่วนงานภายใน สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา.....	21
2 กรวยประสบการณ์ของเอ็ดการ์ เดล	23

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

นับตั้งแต่การประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นต้นมาการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาได้เปลี่ยนไป โดยต้องยึดหลักที่ว่าจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ ได้อย่างมีความสุข (คณะกรรมการสภาการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 4) และจัดการศึกษาจะต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 9)

นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ยังต้องเป็นไปเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาชาติมาตรฐานที่ 14 ด้านคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก โดยต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีกำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์ มีความรู้และทักษะที่จำเป็น และเพียงพอในการดำรงชีวิตและพัฒนาสังคม มีคุณธรรม จิตสำนึกสาธารณะในความเป็นพลเมืองไทยและความเป็นพลเมืองโลก นอกจากนี้แล้วยังต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานตามมาตรฐานที่ 2 รวมทั้งสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ตามมาตรฐานที่ 3 ด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548 : 17-21) ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามแนวทางในพระราชบัญญัติการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของชาติ ผู้สอนในระดับอุดมศึกษาจึงควรต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นที่ตัวผู้เรียนมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ ควรเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนให้ผู้เรียนได้หาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะด้านการคิด ทักษะด้านการเรียนรู้ ทักษะการปฏิบัติจริง ทักษะการแก้ปัญหาและทักษะทางสังคม

สื่อการเรียนรู้เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการคือ คุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มุ่งผลิตบัณฑิตได้พัฒนาความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาต่าง ๆ ประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ การเริ่มการพัฒนาทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ การสร้างสรรค์และเผยแพร่ความรู้ พัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม และในปัจจุบันอิทธิพลของความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน และสถานการณ์ของการเรียนการสอนแตกต่างไปจากเดิม การเรียนการสอนในปัจจุบันถูกกำหนดด้วยเทคโนโลยีที่ได้มี

การพิจารณานำเข้ามาใช้ เช่น สื่อการศึกษาชนิดต่าง ๆ การเรียนการสอนทางไกล การเรียนด้วยสื่อ
 โทรศัพท์ผ่านดาวเทียม เป็นต้น การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีผล
 ต่อการศึกษาไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต การเปลี่ยนแปลงวิธีการ ทั้งผู้สอนและเงื่อนไขการ
 เรียนที่แตกต่างจากเดิม ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในสถานการณ์และเงื่อนไขที่ตนเองต้องการมากขึ้น
 สถานการณ์ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องสร้างขึ้นด้วยผู้สอนอย่างแต่ก่อนเท่านั้น แต่สื่อการ
 เรียนรู้สามารถจะสร้างสถานการณ์ของการเรียนให้เกิดขึ้นได้ และมีความหลากหลายอีกด้วย จากการ
 เปลี่ยนแปลงนี้จึงทำให้สถานศึกษาต้องมีการวางแผนและจัดการกับสื่อการเรียนรู้ที่เป็นตัวกำหนด
 อย่างมีประสิทธิภาพ และให้เกิดประสิทธิผลก็คือ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่การจัดการศึกษาอย่างมี
 คุณภาพที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องการให้เกิดขึ้น

สื่อการเรียนการสอนหรือสื่อการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และเป็นเครื่องมือที่ช่วย
 สนับสนุนด้านประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ปัญหาที่พบของการผลิตสื่อการสอนคือครุขาด
 ความรู้และทักษะในการผลิตและใช้อุปกรณ์ในการผลิตสื่อประเภทต่าง ๆ รวมถึงขาดงบประมาณ
 สนับสนุนในการผลิตสื่อต่าง ๆ เนื่องมาจากขาดคำแนะนำการผลิต ขาดประสบการณ์และวัสดุอุปกรณ์
 (พิสิทธิ์ หวังประสพกลาง. 2543. บทคัดย่อ)

สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ(2558: ออนไลน์) มีการ
 บริหารและการดำเนินงานโดยกำหนดแผนและยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกันตามแผนยุทธศาสตร์ของ
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 15 ปี โดยสำนักสื่อฯ นำมากำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ ซึ่งการผลิตสื่อ
 การเรียนรู้ก็เป็นภารกิจหลักของสำนักสื่อฯ ที่มีการผลิตและให้บริการอย่างต่อเนื่อง ตามยุทธศาสตร์
 ที่ 1 พัฒนาสำนักสื่อฯ เป็นหน่วยงานผลิตสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อส่งเสริมสังคมแห่งการ
 เรียนรู้ และสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย จึงต้องศึกษาความต้องการ
 การผลิตสื่อการเรียนรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อให้การบริการมีประสิทธิภาพและ
 สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยมากยิ่งขึ้น

สำนักสื่อฯ เป็นหน่วยงานกลางในการผลิตและให้บริการสื่อสนับสนุนการเรียนการสอน โดย
 พัฒนารูปแบบการสอนทางไกลปฏิสัมพันธ์ บริการระบบวีดิทัศน์ตามประสงค์ บริการพิมพ์ภาพสี
 ขนาดใหญ่ บริการตัดสติ๊กเกอร์ด้วยเครื่องตัดคุณภาพสูง บริการห้องบันทึกเสียง บริการอุปกรณ์
 สื่อโสต บริการประชุมทางไกลด้วยระบบ บริการผลิตสื่อวีดิทัศน์ ผลิตสื่อมัลติมีเดียและผลิตสื่อ
 กราฟฟิก มีการให้บริการคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ บุคคลทั่วไป และนิสิตทั้งระดับปริญญาตรีและระดับ
 บัณฑิตศึกษาเป็นจำนวนมาก ด้วยสำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา เป็นหน่วยงานให้บริการสื่อ
 การเรียนการสอน จึงตระหนักถึงความต้องการการผลิตสื่อการเรียนรู้ที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความ
 พึงพอใจในสื่อที่จะช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียนให้มีจิตใจจดจ่ออยู่กับเรื่องที่กำลังเรียนรู้อาจจะช่วยให้
 เข้าใจเรื่องต่าง ๆ ได้ดีจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพต่อไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะสำรวจความต้องการการผลิตสื่อการเรียนรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อนำข้อมูลมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการให้บริการและการวางแผนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการในการผลิตสื่อการเรียนรู้ของอาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ อาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และองค์กรฯ จำแนกเป็น สายวิชาการ รวมทั้งสิ้น 5,349 คน จำแนกเป็น สายวิชาการ จำนวน 1,449 คน และ สายสนับสนุน จำนวน 3,900 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่าง จากตาราง Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตาราง จำนวน 375 คน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลได้ จำนวน 380 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 สถานภาพของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีดังนี้

- 2.1.1 เพศ
- 2.1.2 อายุ
- 2.1.3 สถานะ
- 2.1.4 หน่วยงานที่สังกัด
- 2.1.5 ประสบการณ์ทำงาน

2.2 ความต้องการการผลิตและให้บริการสื่อการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

- 2.2.1 หนังสือ ตำราเรียน และเอกสารประกอบการสอน
- 2.2.2 ภาพถ่าย
- 2.2.3 แผนภาพ แผนภูมิ
- 2.2.4 สื่อเสียง
- 2.2.5 วิดิทัศน์
- 2.2.6 ภาพยนตร์
- 2.2.7 สื่ออิเล็กทรอนิกส์
- 2.2.8 การฝึกอบรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษานี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานในวางแผนการดำเนินการให้บริการของสำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งจะ

นำไปสู่การวางแผนหรือการกำหนดนโยบายในการให้บริการและการบริหารงานของสำนักสื่อฯ และพัฒนาการทำงานและการให้บริการที่มีประสิทธิภาพต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความต้องการ หมายถึง ความประสงค์ของอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสื่อการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

สื่อการเรียนรู้ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างรอบตัวผู้เรียนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ สิ่งของ ธรรมชาติ รวมถึงเหตุการณ์ โดยมุ่งเน้นส่งเสริมการค้นคว้า การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความสนใจ มีความเข้าใจสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อเนื่องตลอดชีวิต สื่อการเรียนรู้ ได้แก่ 1) หนังสือ ตำราเรียน และเอกสารประกอบการสอน 2) ภาพถ่าย แผนภาพ แผนภูมิ 3) สื่อเสียง 4) วิดิทัศน์ 5) ภาพยนตร์ 6) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และ 7) การฝึกอบรม

การผลิตสื่อการเรียนรู้ หมายถึง การสร้างสื่อการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงวิธีการผลิตให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรขั้นอุดมศึกษาซึ่งประกอบด้วย เนื้อหา เทคนิคเนื้อหา เทคนิคการผลิต กิจกรรม และการประเมินผล

อาจารย์ หมายถึง อาจารย์หรือบุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรและองค์กรฯ ปีการศึกษา 2558

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความต้องการการผลิตสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อการเรียนการสอน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความต้องการจำเป็น
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1.1 ข้อมูลทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข้อมูลทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับประวัติของมหาวิทยาลัย ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และการแบ่งส่วนงานของมหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2558 : ออนไลน์) ดังนี้

ประวัติ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พัฒนาจาก โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง และวิทยาลัยวิชาการศึกษา โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง สถาปนาพุทธศักราช 2492 วิทยาลัยวิชาการศึกษา พุทธศักราช 2496 และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พุทธศักราช 2517

โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีประวัติศาสตร์มายาวนาน ถือกำเนิดขึ้นช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ในกระแสสังคมที่เริ่มคลี่คลายจากการตื่นตระหนกภัยสงคราม ปัญหาเศรษฐกิจและสังคม หลังจากท้องถื่นการสหประชาชาติได้ก่อตั้งขึ้น เพื่อมุ่งเน้นความสามัคคีและผลึกต้นความร่วมมือทางด้านต่าง ๆ รวมทั้ง การผลึกต้นทางด้านการศึกษา เพื่อให้โลกใบนี้เจริญก้าวหน้าและมีสติปัญญามากขึ้น “โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง” ภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ ได้สถาปนาขึ้นเมื่อวันที่ 28 เมษายน พุทธศักราช 2492 ณ ถนนประสานมิตร กรุงเทพมหานคร เพื่อผลึกต้นการศึกษาทางด้านวิชาชีพครู ในช่วงเวลาที่วิชาชีพครูขาดแคลน และไม่สอดคล้องกับการขยายตัวของสังคม และศาสตร์

ทางด้านการศึกษายังใหม่ต่อสังคมในขณะนั้น เป็นการเริ่มต้นการศึกษาในระดับวุฒิประกาศนียบัตตรครูประถมศีกษา และประกาศนียบัตตรครูมัธยมศีกษา โรงเรียนฝีกหัดครูชั้นสูงถือกำเนิดขึ้นจากการผลักดันของ ศาสตราจารย์ ม.ล.ปิ่น มาลากุล ซึ่งเป็นปลัดกระทรวงศีกษาธิการอยู่ในขณะนั้น และท่านก็ได้มีบทบาททางด้านการศีกษาทั้งที่โรงเรียนฝีกหัดครูชั้นสูง วิทยาลัยวิชาการศึกษา และสังคมไทย

เมื่อโรงเรียนฝีกหัดครูชั้นสูงได้ถือกำเนิดขึ้นแล้ว หลวงสวัสดิสารศาสตรพุทธิ ไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนฝีกหัดครูชั้นสูง ระหว่างพุทธศักราช 2492– 2496 ท่านเป็นผู้นำและผู้วางรากฐานระเบียบแบบแผนของการฝีกหัดครู เป็นผู้บุกเบิกงานวิชาการทางด้านวิทยาศาสตร์ และเป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นแบบแผนของปฐนียบุคคลในวิชาชีพครูอย่างสูงยิ่ง

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ถึงพุทธศักราช 2496 ปัญหาการขาดแคลนครูและนักการศึกษาเป็นปัญหาที่รุนแรงยิ่งขึ้นในสังคมไทย ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสังคมในทุก ๆ ด้าน ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ผู้นำการศีกษาศมัยใหม่หรือนักการศึกษาแบบพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ในสังคมไทย ได้เสนอต่อกระทรวงศีกษาธิการให้ก่อตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา (College of Education) ขึ้นเพื่อพัฒนาปรัชญา แนวคิดและความรู้ความสามารถทางด้านการศีกษาศมัยใหม่ ให้สอดคล้องผลานสัมพันธ์กับสังคมประชาธิปไตย รวมทั้งการพัฒนาการศีกษาศาสตร์ให้เป็นวิชาชีพที่มีระบบแบบแผนและมีความลุ่มลึกในสังคมไทย พร้อมกับการประสาทปริญญาทางด้านศีกษาศาสตร์ ทั้งในระดับบัณฑิตมหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต เมื่อแรกเริ่มการสถาปนาวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นแทน โรงเรียนฝีกหัดครูชั้นสูงนั้น (16 กันยายน 2497) ศาสตราจารย์ ม.ล.ปิ่น มาลากุล ได้รับมอบหมายให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีในระหว่างพุทธศักราช 2497–2499 ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะวิชาการศึกษาหลังจากนั้นจึงได้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีวิทยาลัยวิชาการศึกษา จนถึงพุทธศักราช 2511

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้เป็นผู้นำในการจัดการศีกษาในระดับประถมศีกษาและมัธยมศีกษา ภายใต้แนวคิดระบบโรงเรียนสาธิต (Demonstration School) เพื่อให้โรงเรียนสาธิตเป็นแปลงทดลองค้นคว้า ในระบบการศีกษาพื้นฐานสมัยใหม่ วิทยาลัยวิชาการศึกษาจัดระบบการศีกษาแบบวิทยาเขตโดยขยายวิทยาเขตปทุมวัน (2498) วิทยาเขตบางแสน (2498) วิทยาเขตพิษณุโลก (2510) วิทยาเขตมหาสารคาม (2511) วิทยาเขตสงขลา (2511) วิทยาเขต พระนคร (2512) และวิทยาเขตพลศีกษา (2513) โดยมีวิทยาเขตประสานมิตรเป็นศูนย์กลางการบริหาร

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ภายใต้การนำของ ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ในฐานะที่ท่านเป็นนักวิชาการและนักการศีกษาศมัยใหม่ ได้พัฒนาแนวคิดแบบพิพัฒนาการนิยมและการเรียนการสอน

สมัยใหม่จากสังคมตะวันตก นำมาวางหลักปฏิฐานไว้ในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็ระบบห้องสมุด ระบบคะแนน ระบบการวัดผล รวมทั้งวิชาการศึกษาศสมัยใหม่ที่ก้าวหน้าที่สุดในสังคมไทยขณะนั้น นอกจากนั้นแล้ว วิทยาลัยวิชาการศึกษายังได้รับการช่วยเหลือทั้งด้านบุคลากร หนังสือ และทุนการศึกษามากมาย จนอาจกล่าวได้ว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษา มีระบบการศึกษาที่ก้าวหน้าที่สุดในช่วงเวลานั้น ตราหรือเครื่องหมายของวิทยาลัย วิชาการศึกษา ซึ่งเป็นสมการทางด้านคณิตศาสตร์ $Y = e^x$ (Exponential Curve) เส้นกราฟของการขยายเพิ่มขึ้น มีความหมายสอดคล้องปรัชญาที่ว่า “การศึกษาคือความเจริญงอกงาม” หรือ ลึกซึ้ง “วิรุพหิ สมปตตา” หรือ “Education is Growth” รวมทั้งสอดคล้องกับ “สีเทา-แดง” ซึ่งสีเทา เป็นสีของสมอง หมายถึง “ความคิด” และสีแดงเป็นสีของเลือด หมายถึง “ความกล้าหาญ” สีเทา-แดง จึงหมายถึง “คิดอย่างกล้าหาญ”

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พุทธศักราช 2516 ก่อนหน้าเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ในช่วงเวลาที่ ศาสตราจารย์ ดร. สุกใจ เหล่าสุนทร ดำรงตำแหน่งอธิการบดีวิทยาลัยวิชาการศึกษา คณะจารย์ นิสิต และข้าราชการ ได้ร่วมกันเรียกร้องต่อรัฐบาลให้ปรับฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย และย้ายสังกัดจากกระทรวงศึกษาธิการไปขึ้นกับทบวงมหาวิทยาลัย ท่ามกลางการปกครองที่เข้มงวดรุนแรงของรัฐบาลทหารในขณะนั้น เพื่อความคล่องตัวในการพัฒนาโครงสร้าง การบริหาร และการเรียนการสอนที่จำกัดไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยและการขยายตัวที่มีความหลากหลายวิชาชีพ ทำยที่สุตมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ “มหาวิทยาลัยที่เจริญเป็นศรีสง่าแก่มหานคร” ก็ได้รับการสถาปนาขึ้นในปีถัดมา (29 มิถุนายน 2517) โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.สุกใจ เหล่าสุนทร เป็นอธิการบดี (พุทธศักราช 2512 – 2521)

มหาวิทยาลัยมีระบบบริหารจัดการในรูปวิทยาเขตมาจนถึง พ.ศ. 2533 รวมเวลา 16 ปี วิทยาเขตจึงเริ่มแยกออกไปเป็นมหาวิทยาลัยอิสระโดยมีการบริหารจัดการและงบประมาณเป็นของตนเอง ดังนี้ พ.ศ. 2533 วิทยาเขตบางแสนและวิทยาเขตพิษณุโลก ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. 2536 ยุบรวมวิทยาเขตปทุมวัน บางเขน และประสานมิตรเข้าเป็นวิทยาเขตกลาง พ.ศ. 2537 วิทยาเขตมหาสารคาม ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และพ.ศ. 2539 วิทยาเขตสงขลา ยกฐานะเป็นเป็นมหาวิทยาลัยทักษิณ ขณะที่มหาวิทยาลัยแม่กัขยายตัวไปที่อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ในปีพุทธศักราช 2539

จากอดีตที่มีคณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย ช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 5 (พุทธศักราช 2525-2529) จัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 7 (พุทธศักราช 2535 – 2539) จัดตั้งคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัช

ศาสตร์ และแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 8 (พุทธศักราช 2540 – 2544) จัดตั้ง คณะสหเวชศาสตร์และคณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยกลางเมืองที่ ทันสมัยก้าวหน้าผสมผสานสัมพันธ์กับกระแสสากล และพัฒนาการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา และ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ พัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม และผสมผสานสัมพันธ์กับชุมชน

การแบ่งหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การแบ่งหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2558 : ออนไลน์) (ข้อมูล พ.ศ. 2558) แบ่งหน่วยงานเป็นคณะ สถาบัน และสำนัก ดังต่อไปนี้

- คณะมนุษยศาสตร์
 - ภาควิชาจิตวิทยา
 - ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
 - ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก
 - ภาควิชาภาษาตะวันตก
 - ภาควิชาภาษาศาสตร์
 - ภาควิชาปรัชญาและศาสนา
- คณะวิทยาศาสตร์
 - ภาควิชาคณิตศาสตร์
 - ภาควิชาคหกรรมศาสตร์
 - ภาควิชาเคมี
 - ภาควิชาชีววิทยา
 - ภาควิชาฟิสิกส์
 - ภาควิชาวาริชศาสตร์
 - ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป
 - ภาควิชาจุลชีววิทยา
- คณะสังคมศาสตร์
 - ภาควิชาบริหารธุรกิจ
 - ภาควิชาประวัติศาสตร์
 - ภาควิชาภูมิศาสตร์
 - ภาควิชารัฐศาสตร์
 - ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
 - ภาควิชาสังคมวิทยา

- คณะพลศึกษา
 - ภาควิชาพลศึกษา
 - ภาควิชาสุขศึกษา
 - ภาควิชาสหนันทนาการ
 - ภาควิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา
- คณะศึกษาศาสตร์
 - ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
 - ภาควิชาการบริหารการศึกษา
 - ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
 - ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
 - ภาควิชาพื้นฐานของการศึกษา
 - ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
 - ภาควิชาการศึกษาพิเศษ
 - ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
 - สาขาวิชาการอุดมศึกษา
 - สาขาวิชาการมัธยมศึกษา
 - คณะกรรมการประจำสาขาวิชาการมัธยมศึกษา(บางเขน)
 - สาขาวิชาการประถมศึกษา
 - สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
 - สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา
 - คณะกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา
- คณะพยาบาลศาสตร์
 - ภาควิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานการพยาบาล
 - ภาควิชาการพยาบาลแม่และเด็ก
 - ภาควิชาการพยาบาลชุมชน
 - ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์
 - ภาควิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช
 - สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก
 - สาขาวิชาการพยาบาลอนามัย
 - สาขาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชศาสตร์
 - ภาควิชาวิจัยประเมินผลและการบริหารทางการพยาบาล
 - สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่
 - สาขาวิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์
 - สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

- สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ
- สำนักเสริมศึกษาและสาธิตทางการพยาบาล
- สำนักงานบริการวิชาการ
- คณะแพทยศาสตร์
 - ภาควิชากายวิภาคศาสตร์
 - ภาควิชากุมารเวชศาสตร์
 - ภาควิชาจักษุ-โสต-ศอนาสิก-ลาริงซ์วิทยา
 - ภาควิชาจิตเวชศาสตร์
 - ภาควิชาจุลชีววิทยา
 - ภาควิชาชีวเคมี
 - ภาควิชานิติเวชศาสตร์
 - ภาควิชาพยาธิวิทยา
 - ภาควิชาเภสัชวิทยา
 - ภาควิชารังสีวิทยา
 - ภาควิชาวิสัญญีวิทยา
 - ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม
 - ภาควิชาศัลยศาสตร์
 - ภาควิชาสูติศาสตร์
 - ภาควิชาออร์โธพีดิกส์
 - ภาควิชาอายุรศาสตร์
 - ศูนย์การแพทย์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
- คณะวิศวกรรมศาสตร์
 - ภาควิชาวิศวกรรมเคมี
 - ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล
 - ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า
 - ภาควิชาวิศวกรรมโยธา
 - ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม
- คณะศิลปกรรมศาสตร์
 - ภาควิชาดุริยางคศาสตร์ไทย
 - ภาควิชาดุริยางคศาสตร์สากล
 - ภาควิชาทัศนศิลป์
 - ภาควิชาทัศนศิลป์ศึกษา
 - ภาควิชาศิลปะการแสดง

- ภาควิชาออกแบบทัศนศิลป์
- สาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์
- สาขาวิชาการออกแบบสื่อสาร
- สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ศึกษา
- สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล
- สาขาวิชานาฏศิลป์
- สาขาศิลปะการแสดง
- สาขาศิลปศึกษา
- สาขาศิลปะจินตทัศน์
- ศูนย์ศิลปวิทยบริการ
- คณะทันตแพทยศาสตร์
 - ภาควิชาทันตกรรมทั่วไป
 - ภาควิชาทันตกรรมสำหรับเด็กและทันตกรรมป้องกัน
 - ภาควิชาทันตกรรมอนุรักษ์และทันตกรรมประดิษฐ์
 - ภาควิชาศัลยศาสตร์และเวชศาสตร์
 - ภาควิชาโอบุญวิทยา
- คณะเภสัชศาสตร์
- คณะสหเวชศาสตร์
 - สาขาวิชากายภาพบำบัด
 - สาขาวิชาทัศนศาสตร์
 - สาขาวิชาแพทย์แผนตะวันออก
 - สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านสุขภาพ
 - สาขาวิชาการจัดการส่งเสริมสุขภาพ
- วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม
- วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย
- สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ
- วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน
 - สาขาการศึกษาอย่างยั่งยืน วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน
 - สาขาภูมิอัตลักษณ์ศึกษา วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน
 - ศูนย์ภาษา (สาขาภาษานานาชาติ) วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน
- คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์การเกษตร
- คณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบัน/สำนัก/ศูนย์

- สถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์
- สถาบันวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ
- สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ
- สถาบันเอเชียแปซิฟิกศึกษา
- สถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย
- สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้
- สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
- สำนักงานอธิการบดี
- สำนักคอมพิวเตอร์
- สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา
- สำนักหอสมุดกลาง
- หอสมุด มศว องค์กรักษ์
- สำนักงานบริหารกิจการหอพัก
- ศูนย์วิทยาศาสตร์ศึกษา
- ศูนย์บริการวิชาการแก่ชุมชน
- ศูนย์พัฒนาสภาพกายภาพ การจัดการขนส่งและความปลอดภัย
- ศูนย์บริการวิชาการ
- ศูนย์กีฬา
- ศูนย์ภาษา มศว
- ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์
- ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพทางดนตรี
- ศูนย์พัฒนาประสิทธิภาพบุคลากร
- ศูนย์สวัสดิการบุคลากร
- ศูนย์บริหารจัดการทรัพย์สิน
- ศูนย์วิชาศึกษาทั่วไป
- ศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ศูนย์การประเมินผลและรับนิสิตใหม่
- ศูนย์ศึกษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและป่าต้นน้ำ นาแห้ว จังหวัดเลย
- ศูนย์ชุมชนและศิลปวัฒนธรรม ทุ่งดินดำ จังหวัดสุพรรณบุรี

- ศูนย์ครูและศิษย์เก่าสัมพันธ์บ้านไร่สามัคคี มศว จังหวัดน่าน
- ศูนย์นานาชาติศึกษา
- สำนักงานยุทธศาสตร์
- ศูนย์การแพทย์ปัญญาันันท์ภิกขุ ชลประทาน

โรงเรียนสาธิต

- สาธิตประสานมิตร ฝ่ายประถม
- สาธิตประสานมิตร ฝ่ายมัธยม
- สาธิตปทุมวัน
- สถาบันวิจัย พัฒนา และสาธิตการศึกษา

หน่วยงานอื่น ๆ

- หน่วยตรวจสอบภายใน
- สภาคณาจารย์และข้าราชการ
- สหกรณ์ออมทรัพย์ มศว จำกัด
- ศูนย์ให้คำปรึกษาปัญหาภาษาไทย
- ศูนย์วิจัยและการจัดการความรู้ทางพฤกษศาสตร์

ปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัย

ปรัชญา “การศึกษาคือความเจริญงอกงาม” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Education is growth” และตรงกับ ภาษาบาลีว่า “สิกฺขา วิรุพฺหิ สมฺปตฺตา” เจริญงอกงามด้วยอารยวุฒิ 5 ประการ 1. งอกงามด้วยศรัทธา งอกงามด้วยศรัทธาในชีวิต บทบาท และหน้าที่ของตน 2. งอกงามด้วยศีล งอกงามด้วยจริยธรรมและความดีงามทั้งปวง 3. งอกงามด้วยสุตะ งอกงามด้วยการสดับตรับฟังและเรียนรู้ตลอดเวลา 4. งอกงามด้วยจาคะ งอกงามด้วยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเอื้ออาทรต่อผู้อื่น 5. งอกงามด้วยปัญญา งอกงามในการดำรงชีวิต คิด และทำด้วยปัญญา ปณิธาน ประชาคมวิชาการแห่งผู้มี ความรู้ประจุนักปราชญ์และมีความประพฤติประจุนักทรงศีลสมฐานะของผู้นำทางปัญญา

วิสัยทัศน์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นองค์กรชั้นนำแห่งการเรียนรู้และวิจัย บนฐาน การศึกษาและคุณธรรม มุ่งสร้างสรรค์นวัตกรรมสู่สากล

พันธกิจ

1. ผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพและคุณธรรมให้แก่สังคม โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ และสังคม แห่งการเรียนรู้
2. สร้างสรรค์งานวิจัยและนวัตกรรมที่มีคุณภาพ มีประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อสังคม ทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ
3. บริการวิชาการที่มีคุณภาพ จิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสังคม
4. ศึกษา วิเคราะห์และทำนุบำรุงวัฒนธรรมและศิลปะ
5. พัฒนาระบบบริหารที่มีคุณภาพและธรรมาภิบาล

1.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของสำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมา โครงสร้างการบริหาร แผนยุทธศาสตร์ และโครงสร้างการบริหารงาน (สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา. 2558 : ออนไลน์)

ประวัติความเป็นมา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้อง มีหน่วยงานทางด้าน เทคโนโลยีการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในหมวดที่ 9 เพื่อพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยให้ก้าวหน้าและทันสมัย ในระยะก่อนเริ่มแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 8 มหาวิทยาลัยจึงได้เริ่มเตรียมความพร้อมที่จะจัดตั้งสำนักสื่อและเทคโนโลยี การศึกษาขึ้นอย่างจริงจัง โดยแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษาขึ้นชุดหนึ่ง มีรอง อธิการบดี ฝ่ายวิชาการเป็นประธานกรรมการ ต่อมาได้มีมติให้จัดทำโครงการจัดตั้งสำนักสื่อและ เทคโนโลยีการศึกษา และสภามหาวิทยาลัยมีมติเห็นชอบในหลักการเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538 มหาวิทยาลัยได้ปรับปรุงอาคารเรียนรวม ตึก 14 พื้นที่ประมาณ 1,100 ตร.ม. และได้จัดสรร งบประมาณสำหรับการปรับปรุงสถานที่ส่วนสำนักงานโครงการ ห้องประชุม ห้องควบคุมการผลิต รายการ ห้องสตูดิโอ ห้องตัดต่อ ห้องบริการสื่อโสตทัศน์ และห้องผลิตสื่อภาพนิ่ง

ต่อมาในปี พ.ศ. 2540 มหาวิทยาลัยได้รับอนุมัติให้ดำเนินการโครงการเครือข่ายสารสนเทศ เพื่อการศึกษา (IT Campus) ในวงเงิน 129 ล้านบาท จึงได้มอบหมายให้สำนักสื่อและเทคโนโลยี การศึกษา รับผิดชอบโครงการจัดการสอนทางไกลแบบสองทางระบบมัลติมีเดีย ซึ่งเป็นการ ผสมผสานเทคโนโลยี 3 เทคโนโลยี คือ เทคโนโลยีการศึกษา เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี

โทรคมนาคม ซึ่งจะทำให้การจัดการศึกษาในระบบนี้ได้ผลดีไม่น้อยกว่าการเรียนการสอนในชั้นเรียนตามปกติ อีกทั้งยังสอนนิสิตได้ปริมาณมากกว่าเดิม ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน มหาวิทยาลัย จึงได้ดำเนินการแบ่งส่วนงานให้สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาเป็นส่วนงานในกำกับของมหาวิทยาลัย ตั้งแต่วันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2543 สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาจึงถูกบริหารงานภายใต้ระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒว่าด้วยส่วนงานในกำกับมหาวิทยาลัยตั้งแต่ พ.ศ. 2543 เป็นต้นมา และในปี พ.ศ. 2550 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้มีนโยบายให้สำนักสื่อเป็นหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ตามแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย สร้างฐานข้อมูลเชิงวิชาการและเชิงประวัติศาสตร์ เป็นสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้แก่นิสิต คณะต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เช่น สำนักคอมพิวเตอร์ และสำนักหอสมุดกลาง เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับมหาวิทยาลัย รวมทั้งเป็นหน่วยงานที่หารายได้ในลักษณะการให้บริการวิชาการแก่สังคมทำให้ปัจจุบันสำนักสื่อฯ ต้องมีการปรับโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ ปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการ เพื่อให้สอดคล้องกับภาระงานและพันธกิจที่ได้รับมอบหมาย ออกเป็น 4 ฝ่าย (ได้รับอนุมัติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ในการประชุม ครั้งที่ 12/2555 เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2555) ได้แก่ สำนักงานผู้อำนวยการ ฝ่ายการสอนทางไกลและบริการโสตทัศนูปกรณ์ ฝ่ายผลิตสื่อการเรียนรู้อื่นๆ ฝ่ายวิชาการและวิจัย

สถานที่ตั้ง

สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร)
 114 ซอยสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110
 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ต่อ 15407, 15404-8, 15414, 15445, 15448 โทรสาร 0-2260-3935
 สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (องครักษ์)
 107 หมู่ที่ 6 ถนนรังสิต-นครนายก คลอง 16 อําเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก 26120
 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ต่อ 21110-3

ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์

ปรัชญา “เทคโนโลยีนำการศึกษาสู่ความเจริญงอกงาม”

ปณิธาน “มุ่งพัฒนาการผลิตและการให้บริการที่มีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนให้การเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ ตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

วิสัยทัศน์ “มุ่งมั่น สร้างสรรค์ การผลิตและให้บริการด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุน การศึกษาบนฐานงานวิจัยและพัฒนาให้มีคุณภาพระดับสากล”

พันธกิจ

1. สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางเทคโนโลยีการศึกษา
2. พัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพและคุณธรรม
3. สร้างความร่วมมือด้านเทคโนโลยี พัฒนาการศึกษ บริการสังคมและชุมชน
4. สร้างสรรค์งานผลิตและให้บริการสื่อที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล
5. สร้างแหล่งทรัพยากรทางการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
6. พัฒนาระบบการผลิตและบริการให้มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา
2. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและมีเจตคติที่ดีต่อการให้บริการและมีคุณธรรม
3. สร้างเครือข่ายด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการศึกษ บริการสังคมและชุมชน
4. ผลิตและให้บริการสื่อการสอนด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อันทุ กาศาสตร์และสาขาวิชาให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสากล
5. สร้างฐานข้อมูลทางวิชาการและกิจกรรม เพื่อใช้เป็นแหล่งศึกษาและอ้างอิงข้อมูลทาง ประวัติศาสตร์
6. นำระบบการจัดการสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กรที่มาตรฐานและมี คุณภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ
7. สร้างสรรค์งานผลิตและบริการ เพื่อหารายได้พัฒนาองค์กร

แผนยุทธศาสตร์ สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา

สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา กำหนดแผนยุทธศาสตร์ 15 ปี ครอบคลุมพันธกิจ ภารกิจ ของสำนักสื่อฯ และภารกิจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม เป็น 5 ประเด็น ยุทธศาสตร์ โดยสำนักสื่อฯ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ ปรัชญาปณิธาน พันธกิจ เป้าประสงค์ วัตถุประสงค์ วิเคราะห์ SWOT จัดทำแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการ โดยมีการกระบวนการแปลงแผนกลยุทธ์ เป็นแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมีการจัดทำแผนที่ กลยุทธ์ : Strategic map มีการวิเคราะห์ความ สอดคล้องเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์สำนักสื่อฯ ยุทธศาสตร์ 15 ปี มศว แผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 และกรอบอุดมศึกษาระยะยาว พ.ศ. 2552 – 2561 เพื่อวิเคราะห์ความ สอดคล้องของแผนกลยุทธ์และช่วยในการแปลงแผนกลยุทธ์ เป็นแผนปฏิบัติการประจำปีครบตาม

พันธกิจของสำนักสื่อฯ รวมถึงมีกระบวนการกำหนด ติดตามประเมินผล และทบทวนแผนฯ ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

แผนยุทธศาสตร์สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาสำนักสื่อฯ เป็นหน่วยงานผลิตสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้ และสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย

สำนักสื่อฯ เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิตและบริการสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะ เพื่อสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างองค์ความรู้ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยให้ดำเนินการผลิตสื่อการเรียนการสอน และดำเนินการสนับสนุนการเรียนการสอนทางไกลผ่านเครือข่าย ตามเป้าประสงค์ที่ 1.1 มีกระบวนการเรียนการสอนที่ได้คุณภาพ และประเด็นที่ 4 สืบสานและสร้างองค์ความรู้ในการทำนุบำรุงวัฒนธรรมและศิลปะ

เป้าประสงค์

1. เพื่อผลิตสื่อ ส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกศาสตร์และสาขาวิชาให้มีคุณภาพ
2. เพื่อผลิตและบริการสื่อ ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนการสอนให้แก่สังคมและชุมชน
3. เพื่อผลิตสื่อและให้บริการสื่อที่ทันสมัย สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ตามแผนยุทธศาสตร์

ของมหาวิทยาลัยให้ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

1. มีระบบบริหารจัดการ ควบคุม และตรวจสอบคุณภาพการผลิตและให้บริการที่มี

ประสิทธิภาพ

2. มีข้อตกลงและระบบการให้บริการ/การให้บริการ
3. พัฒนา ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรม และการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น
4. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ (เทคโนโลยีทั้ง Software, Hardware และบุคลากร) ที่ทันสมัย และ

อัตรากำลังที่เพียงพอต่อการผลิตและให้บริการ

5. ปรับปรุงสถานที่และสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานให้เหมาะสมกับงานเทคโนโลยี

การศึกษา

6. สร้างวัฒนธรรมองค์กรให้ตรงต่อเวลา เสียสละ มีจิตสำนึกสาธารณะ จิตบริการ อนุรักษ์

สืบสานวัฒนธรรมและศิลปะ

ตัวชี้วัด

1. ปริมาณสื่อการเรียนรู้ออกมา
2. ผลการประเมินคุณภาพการผลิตและการให้บริการสื่อการเรียนรู้อยู่ในเกณฑ์ดีขึ้น
3. ปริมาณการผลิตและบริการสื่อสนับสนุนการเรียนการสอนให้แก่สังคมและชุมชน
4. ผลประเมินคุณภาพการผลิตและให้บริการสื่อการเรียนรู้ออกมาในเกณฑ์ดีขึ้น

ขึ้นไป

5. ปริมาณการผลิตและบริการสนับสนุนกิจกรรมตามแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย
6. ผลการประเมินคุณภาพการผลิตและให้บริการโสตทัศนูปกรณ์อยู่ในเกณฑ์ดีขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา

สำนักสื่อฯ เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิตและบริการสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัย รวมถึงได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยให้ดำเนินการผลิตสื่อการเรียนการสอนและดำเนินการสนับสนุนการเรียนการสอนทางไกลผ่านเครือข่าย ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับพันธกิจที่ได้รับมอบหมาย จึงนำกระบวนการวิจัยและพัฒนาเป็นฐานความคิดในการพัฒนาคุณภาพทั้งทางด้านการผลิต การให้บริการ และการบริหารจัดการ

เป้าประสงค์

1. พัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการทำวิจัยทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา
2. นำองค์ความรู้และนวัตกรรมที่ได้จากผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการผลิตและให้บริการตลอดจนการบริหารจัดการและการสร้างวัฒนธรรมองค์กร

กลยุทธ์

1. ส่งเสริมการให้ทุนสนับสนุนการทำวิจัย
2. จัดรับกลไกกระตุ้นให้บุคลากรผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

1. จำนวนโครงการวิจัยที่บุคลากรเสนอขอรับทุนสนับสนุน
2. มีงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา
3. จำนวนผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์หรือนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงธุรกิจ

สำนักสื่อฯ เป็นหน่วยงานที่มีจุดเด่น คือ เป็นศูนย์กลางการผลิตและให้บริการด้านสื่อการเรียนการสอนและสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ตามแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ประกอบกับต้องดำเนินการตามนโยบายการหารายได้เพื่อพัฒนาหน่วยงาน 2 ส่วน คือ การหารายได้จากหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย และการหารายได้จากหน่วยงานภายนอก รวมถึงเพื่อสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนารับบริหารที่มีคุณภาพ โดยใช้เครื่องมือทางการบริหารและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม ตามแผนยุทธศาสตร์ 15 ปี มศว ดังนั้น สำนักสื่อฯ จึงต้องปรับรูปแบบการให้บริการแบบราชการเป็นการให้บริการเชิงธุรกิจ โดยปรับยุทธวิธีการให้บริการเป็นการให้บริการเชิงรุกในการพัฒนาองค์กร พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทางด้านการผลิตและการให้บริการ รวมถึงพัฒนาจิตสำนึกที่ดีต่อการให้บริการ

เป้าประสงค์

1. เพื่อปรับยุทธวิธีการให้บริการเป็นการให้บริการเชิงรุกในการพัฒนาองค์กร
2. เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ
3. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารการเงิน งบประมาณ และการหารายได้

กลยุทธ์

1. ประชาสัมพันธ์เชิงรุกผ่านสื่อหลากหลายรูปแบบ และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายระดับต่าง ๆ
2. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทางด้านการผลิตและให้บริการและจิตสำนึกที่ดีต่อการให้บริการ
3. นำระบบการจัดการสารสนเทศมาใช้
4. นำเทคนิค PDCA ระบบประกันคุณภาพ และ 5 ส มาใช้ในการพัฒนาสำนักสื่อฯ
5. บริหารจัดการสำนักสื่อฯ โดยใช้หลัก Learn Management
6. บริหารจัดการงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ
7. พัฒนาบุคลากรด้านการเงิน

ตัวชี้วัด

1. บุคลากรของมหาวิทยาลัยมีความพึงพอใจในการให้บริการของสำนักสื่อฯ อยู่ในระดับดี
2. นิสิตมีความพึงพอใจในการให้บริการของสำนักสื่อฯ อยู่ในระดับดี
3. มีสารสนเทศมาใช้ระบบบริหารจัดการ
4. ผลประเมินคุณภาพการศึกษาภายในอยู่ในระดับดี
5. ร้อยละการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนการใช้จ่ายเงิน
6. จำนวนครั้งของบุคลากรด้านการเงินได้รับการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาสำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

สำนักสื่อฯ มีความพร้อมด้านทรัพยากรการเรียนรู้ ทั้งด้านบุคลากร อุปกรณ์ สถานที่ รวมถึงฐานข้อมูลทางด้านวิชาการ ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ดังนั้น สำนักสื่อฯ จึงมีความพร้อมในการเป็นสถานที่สอน ฝึกปฏิบัติงาน ตลอดจนให้ความรู้ คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อเสนอแนะทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา และเป็นแหล่งสืบค้นข้อมูลทางวิชาการและแหล่งข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยแก่นิสิต นักศึกษา นักเรียน คณาจารย์ บุคลากร และบุคคลทั่วไป

เป้าประสงค์

1. เพื่อเป็นสถานที่สอน ฝึกปฏิบัติงาน และฝึกอบรมให้นักเรียน นิสิตและนักศึกษา
2. เพื่อสร้างแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ทางวิชาการ และแหล่งข้อมูลกิจกรรม/ประวัติศาสตร์

ของมหาวิทยาลัย

ตัวชี้วัด

1. นักเรียน นิสิต และนักศึกษาที่เข้ารับฝึกปฏิบัติงาน และฝึกอบรมผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด

(เกณฑ์การประเมินเป็นไปตามข้อกำหนดของแต่ละหลักสูตร)

2. นักเรียน นิสิต นักศึกษา และบุคลากร มีความพึงพอใจในการฝึกงาน/อบรมอยู่ในระดับดี
3. บุคลากรได้รับการพัฒนาศักยภาพ
4. บุคลากรได้รับเชิญเป็นวิทยากร กรรมการวิชาการหรือวิชาชีพ และผู้เชี่ยวชาญ
5. มีนิสิต อาจารย์ หรือบุคคลทั่วไป เข้ามาสืบค้นข้อมูลทางวิชาการใน

ฐานข้อมูลของสำนักสื่อฯ

6. มีฐานข้อมูลทางประวัติศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านเทคโนโลยีการศึกษา

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีหน่วยงานที่มีศักยภาพหลายด้าน ดังนั้น เพื่อให้การใช้ทรัพยากรต่างๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด สำนักสื่อฯ จึงกำหนดยุทธศาสตร์ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและภายนอก เพื่อพัฒนางานทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา

เป้าประสงค์

1. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายในที่มีลักษณะภาระงานใกล้เคียงกัน
2. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิด

ประโยชน์สูงสุดแก่มหาวิทยาลัย

กลยุทธ์

1. การใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่มหาวิทยาลัย
2. ร่วมมือกับเครือข่ายในการจัดกิจกรรมวิชาการทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา

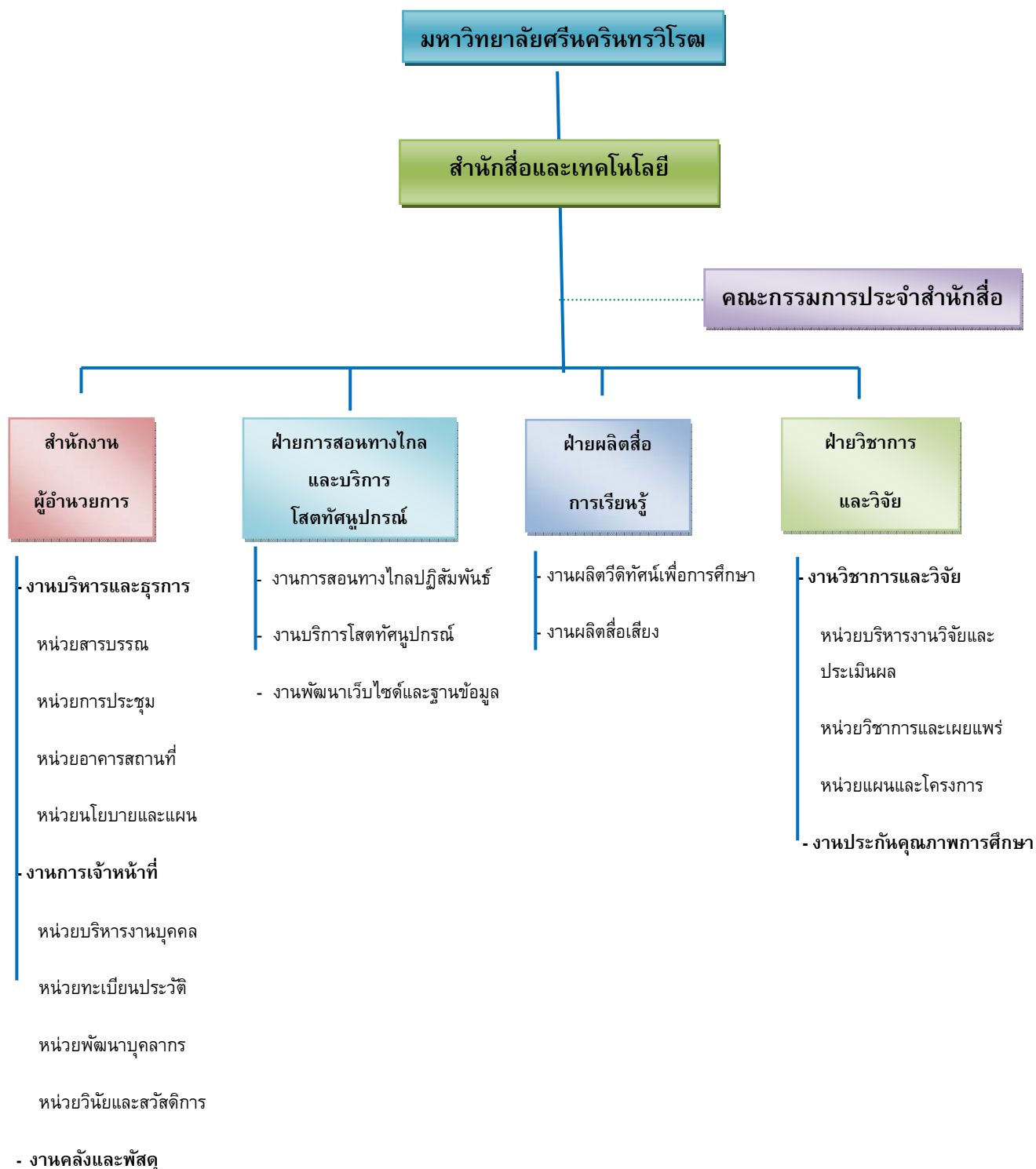
ตัวชี้วัด

1. มีโครงการความร่วมมือกับหน่วยงานภายในที่มีลักษณะภาระงานใกล้เคียงกัน
2. มีกิจกรรมหรือโครงการร่วมกับหน่วยงานภายนอก

โครงสร้างการบริหารงาน

การบริหารงานของสำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา มีผู้อำนวยการสำนักสื่อฯ รับผิดชอบกำกับดูแลการดำเนินงานของสำนักสื่อฯ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และมีคณะกรรมการประจำสำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยผู้อำนวยการสำนักสื่อฯ เป็นประธาน ผู้ทรงคุณวุฒิ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายเป็นกรรมการ และเลขานุการสำนักสื่อฯ เป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่ให้คำปรึกษา กำกับดูแลนโยบายให้ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพตามพันธกิจ ยุทธศาสตร์ของสำนักสื่อฯ ตลอดจนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย โดยสำนักสื่อฯ มีโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการตามระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วย การบริหารส่วนงานภายในกำกับของ

มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2543 ซึ่งได้รับอนุมัติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ในการประชุม ครั้งที่ 12/2555 เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2555 เป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ สำนักงานผู้อำนวยการ ฝ่ายการสอนทางไกลและบริการโสตทัศนูปกรณ์ ฝ่ายผลิตสื่อการเรียนรู้ ฝ่ายวิชาการและวิจัย

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงโครงสร้างการแบ่งส่วนงานภายในสำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา

สรุปจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและสำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา พบว่า การบริหารและการดำเนินงานของสำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา ได้กำหนดแผนและยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกันตามแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 15 ปี โดยสำนักสื่อฯ นำมากำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ ซึ่งการผลิตสื่อการเรียนรู้ก็เป็นภารกิจหลักของสำนักสื่อฯ ที่มีการผลิตและให้บริการอย่างต่อเนื่อง ตามยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาสำนักสื่อฯ เป็นหน่วยงานผลิตสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้ และสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย จึงต้องศึกษาความต้องการการผลิตสื่อการเรียนรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อให้การบริการมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยมากยิ่งขึ้น

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อการเรียนการสอน

2.1 ความหมายของสื่อการเรียนการสอน

สื่อนับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากในการสอนตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันเนื่องจากเป็นตัวกลางที่ช่วยให้การสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของเนื้อหาบทเรียนให้ตรงกับผู้สอนต้องการ ไม่ว่าจะสื่อเหล่านั้นจะอยู่ในรูปแบบใดก็ตามล้วนแต่เป็นทรัพยากรที่สามารถอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ได้ทั้งสิ้น

เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต(2528 : 202) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุ เครื่องมือ หรือวิธีการ ที่จำเป็นหรือถ่ายทอดสารไปยังผู้รับ

กิดานันท์ มลิทอง (2549 : 100) ได้ให้ความหมายคำว่า สื่อ (Medium, pl.media) เป็นคำมาจากภาษาละตินว่า “ระหว่าง” สิ่งใดก็ตามที่บรรจุข้อมูลสารสนเทศหรือเป็นตัวกลางข้อมูลส่งผ่านจากผู้ส่งหรือแหล่งส่งไปยังผู้รับเพื่อให้ผู้ส่งและผู้รับสามารถสื่อสารกันได้ตรงตามวัตถุประสงค์

วรวิทย์ นิเทศศิลป์ (2551 : 12) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมทางการศึกษาที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้จากอดีตสู่ปัจจุบัน เพราะเป็นผู้ช่วยคุณครูสอนผู้เรียน ช่วยให้ภาระงานลดน้อยลง สอนน้อยลงแต่ผู้เรียนได้รู้กว้างขึ้น สื่อกิจกรรมเป็นวิธีการที่คุณครูจะสรรค์สร้างให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกระทำให้ผลสำเร็จดังที่ตั้งความหวังไว้แต่แรก

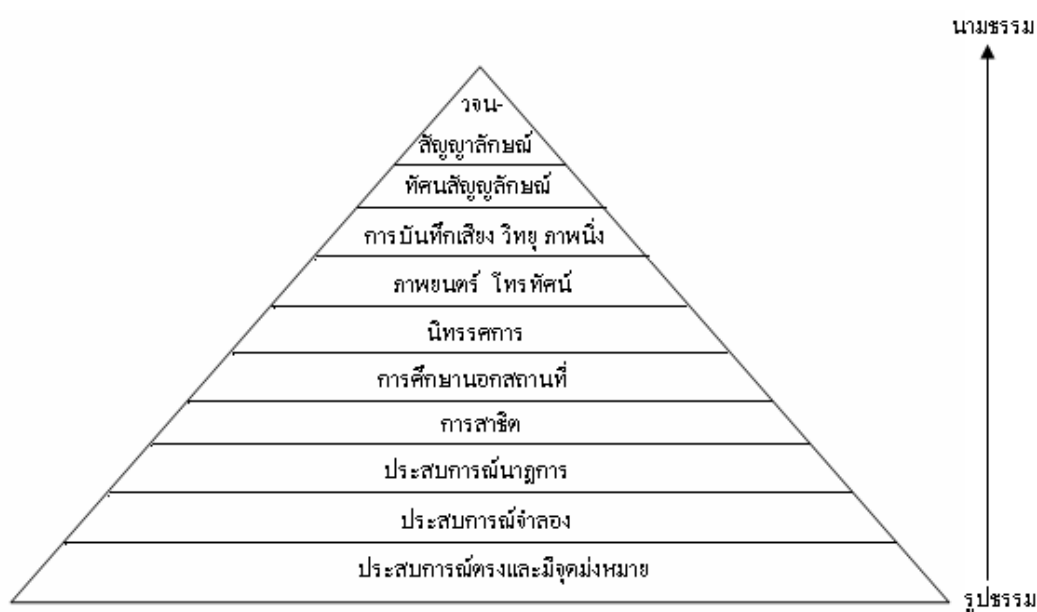
สรุป สื่อการเรียนการสอน หมายถึง ตัวกลางหรือช่องทางถ่ายทอดองค์ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ จากแหล่งความรู้ไปสู่ผู้เรียน และทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยสื่อการเรียนก็นับได้ว่าเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนผู้สอนได้แสดงบทบาท และเกิดความเข้าใจในวิชาที่เรียนที่สอนกันได้มากขึ้น

2.2 ประเภทของสื่อการเรียนการสอน

สื่อต่างๆ ที่เป็นตัวกลางในการส่งผ่านข้อมูลสารสนเทศจากผู้สอนไปยังผู้เรียน หรือเป็นสิ่งที่ผู้เรียนใช้ศึกษาความรู้ด้วยตนเอง นักวิชาการได้จำแนกสื่อการสอนตามประเภท ลักษณะและวิธีการใช้ดังนี้

สื่อแบ่งตามประสบการณ์การเรียนรู้

การแบ่งประเภทของสื่อการสอน ถ้าแบ่งตามระดับประสบการณ์ของผู้เรียนซึ่ง เดล (Dale, 1969: 107) ได้แบ่งสื่อการสอนออกเป็น 10 ประเภท โดยพิจารณาจากลักษณะของประสบการณ์ที่ได้รับจากสื่อการสอนประเภทนั้น โดยยึดเอาความเป็นรูปธรรมและนามธรรมเป็นหลักในการแบ่งประเภท และได้เรียงลำดับจากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมที่สุด ไปจนถึงประสบการณ์ที่เป็นนามธรรมที่สุด (Abstract Concrete Continuum) เรียกว่า “กรวยประสบการณ์” (Cone of Experience) ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 กรวยประสบการณ์ของ เอ็ดการ์ เดล

แหล่งที่มา : Dale, Edgar. (1969 : 107). Audio – Visual Materials of Instruction. Chicago : University of Chicago Press

ขั้นที่ 1 ประสบการณ์ตรงและมีจุดมุ่งหมาย (Direct Purposeful Experience) เป็นประสบการณ์ที่เป็นรากฐานของประสบการณ์ทั้งปวง เพราะได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้เห็น

ได้ยินเสียง ได้สัมผัสด้วยตนเอง เช่น การเรียนจากของจริง (Real object) ได้ร่วมกิจกรรมการเรียน ด้วยการลงมือกระทำ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ประสบการณ์จำลอง (Contrived Simulation Experience) จากข้อจำกัดที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนจากประสบการณ์จริงให้แก่ผู้เรียนได้ เช่น ของจริงมีขนาดใหญ่หรือเล็กเกินไป มีความซับซ้อน มีอันตราย จึงใช้ประสบการณ์จำลองแทน เช่น การใช้หุ่นจำลอง (Model) ของตัวอย่าง (Specimen) เป็นต้น

ขั้นที่ 3 ประสบการณ์นาฏการ (Dramatized Experience) เป็นประสบการณ์ที่จัดขึ้นแทนประสบการณ์จริงที่เป็นอดีตไปแล้วหรือเป็นนามธรรมที่ยากเกินกว่าจะเข้าใจและไม่สามารถใช้ประสบการณ์จำลองได้ เช่น การละเล่นพื้นเมือง ประเพณีต่างๆ เป็นต้น

ขั้นที่ 4 การสาธิต (Demonstration) คือ การอธิบายข้อเท็จจริง ความจริง และกระบวนการที่สำคัญด้วยการแสดงให้เห็นเป็นลำดับขั้น การสาธิตอาจทำได้โดยครูเป็นผู้สาธิต นอกจากนี้อาจใช้ภาพยนตร์ สไลด์และฟิล์มสตริป แสดงการสาธิตในเนื้อหาที่ต้องการสาธิตได้

ขั้นที่ 5 การศึกษานอกสถานที่ (Field Trip) การพานักเรียนไปศึกษาแหล่งความรู้นอกห้องเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนรู้หลาย ๆ ด้าน ได้แก่ การศึกษาความรู้จากสถานที่สำคัญ เช่น โบราณสถาน โรงงาน อุตสาหกรรม เป็นต้น

ขั้นที่ 6 นิทรรศการ (Exhibition) คือ การจัดแสดงสิ่งต่างๆ รวมทั้งมีการสาธิตและการฉายภาพยนตร์ประกอบเพื่อให้ประสบการณ์ในการเรียนรู้แก่ผู้เรียนหลายด้าน ได้แก่ การจัดป้ายนิทรรศการ การจัดแสดงผลงานนักเรียน

ขั้นที่ 7 ภาพยนตร์ และโทรทัศน์ (Motion Picture and Television) ผู้เรียนได้เรียนด้วยการเห็นและได้ยินเสียงเหตุการณ์และเรื่องราวต่างๆ ได้มองเห็นภาพในลักษณะการเคลื่อนไหวเหมือนจริงไปพร้อมๆกัน

ขั้นที่ 8 การบันทึกเสียง วิทยุ และภาพนิ่ง (Recording, Radio and Picture) ได้แก่ เทปบันทึกเสียง แผ่นเสียง วิทยุ ซึ่งต้องอาศัยเรื่องการขยายเสียง ส่วนภาพนิ่ง ได้แก่ รูปภาพทั้งชนิดโปรเจกต์ที่ใช้กับเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ (Overhead projector) สไลด์ (Slide) ภาพนิ่งจากคอมพิวเตอร์ และภาพบันทึกเสียงที่ใช้กับเครื่องฉายภาพที่บแสง (Overhead projector)

ขั้นที่ 9 ทศณสัญลักษณ์ (Visual Symbol) มีความเป็นนามธรรมมากขึ้น จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นพื้นฐานในการเลือกนำไปใช้ สื่อที่จัดอยู่ในประเภทนี้ คือ แผนภูมิ แผนสถิติ ภาพโฆษณา การ์ตูน แผนที่ และสัญลักษณ์ต่างเป็นต้น

ขั้นที่ 10 **วจนสัญลักษณ์ (Verbal Symbol)** เป็นประสบการณ์ขั้นสุดท้าย ซึ่งเป็นนามธรรมที่สุด ไม่มีความคล้ายคลึงกันระหว่างวจนสัญลักษณ์กับของจริง ได้แก่ การใช้ตัวหนังสือแทนคำพูด

สื่อแบ่งตามทรัพยากรการเรียนรู้

ทรัพยากร หมายถึง สิ่งทั้งปวงที่มีค่า ทรัพยากรการเรียนรู้ (Learning resources) จึงหมายถึงทุกสิ่งที่มีอยู่ในโลกไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติหรือสิ่งที่คนประดิษฐ์ขึ้นมาเพื่อใช้ในการเรียนรู้ โด널ด์ พี.อีลี (Donald P. Ely) (Ely. 1972: 36-42) ได้จำแนกสื่อการเรียนการสอนตามทรัพยากรการเรียนรู้ 5 รูปแบบ โดยแบ่งได้เป็นสื่อที่ออกแบบขึ้นเพื่อจุดมุ่งหมายทางการศึกษา (by Design) และสื่อที่มีอยู่ทั่วไปแล้วนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน (by utilization) ได้แก่

1. คน (People) “คน” ในทางการศึกษาโดยตรงนั้น หมายถึง บุคคลที่อยู่ในระบบของโรงเรียน ได้แก่ ครู ผู้บริหาร ผู้แนะนำการศึกษา ผู้ช่วยสอน หรือผู้ที่อำนวยความสะดวกด้านต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ส่วน “คน” ตามความหมายของการประยุกต์ใช้ ได้แก่ คนที่ทำงานหรือมีความชำนาญงานในแต่ละสาขาซึ่งมีอยู่ในวงสังคมทั่วไป คนเหล่านี้เป็น “ผู้เชี่ยวชาญ” ซึ่งถึงแม้มิใช่ นักศึกษาแต่สามารถจะช่วยเหลือความสะดวกหรือเชิญมาเป็นวิทยากรเพื่อเสริมการเรียนรู้ได้ในการให้ความรู้แต่ละด้าน อาทิเช่น ศิลปิน นักการเมือง นักธุรกิจ ช่างซ่อมเครื่อง

2. วัสดุ (Materials) ในการศึกษาโดยตรงเป็นประเภทที่บรรจุเนื้อหาบทเรียนโดยรูปแบบของวัสดุมิใช่สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึง เช่น หนังสือ สไลด์ แผ่นที่ แผ่นซีดี หรือสื่อต่างๆที่เป็นทรัพยากรในการเรียนการสอนนั้นจะมีลักษณะเช่นเดียวกับวัสดุที่ใช้ในการศึกษาดังกล่าวเพียงแต่ว่าเนื้อหาที่บรรจุในวัสดุส่วนมากจะอยู่ในรูปของการให้ความบันเทิง เช่น คอมพิวเตอร์ หรือภาพยนตร์สารคดีชีวิตสัตว์สิ่งเหล่านี้ถูกมองไปในรูปแบบของความบันเทิงแต่สามารถให้ความรู้ในเวลาเดียวกัน

3. อาคารสถานที่ (Settings) หมายถึง ตัวตึก ที่ว่าง สิ่งแวดล้อม ซึ่งมีผลเกี่ยวกับทรัพยากรรูปแบบอื่นๆ ที่กล่าวมาแล้วและมีผลกับผู้เรียนด้วยสถานที่สำคัญในการศึกษา ได้แก่ ดิกรเรียนและสถานที่ที่ออกแบบมาเพื่อการเรียนการสอนโดยรวม เช่น ห้องสมุด หอประชุม ส่วนสถานที่ต่างๆในชุมชนก็สามารถประยุกต์ให้เป็นทรัพยากรสื่อสารเรียนการสอนได้เช่น โรงงาน ตลาด สถานที่ทางประวัติศาสตร์ เช่น พิพิธภัณฑสถาน เป็นต้น

4. เครื่องมือและอุปกรณ์ (Tools and Equipment) เป็นทรัพยากรทางการเรียนรู้เพื่อช่วยในการผลิตหรือใช้ร่วมกับทรัพยากรอื่นๆ ส่วนมากมักเป็นวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือต่างๆ ที่นำมาใช้ประกอบหรืออำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน เช่น เครื่องฉายข้ามศีรษะ คอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายภาพเอกสาร หรือแม้แต่ตะปู ไขควง เหล่านี้เป็นต้น

5. กิจกรรม (activities) โดยทั่วไปแล้วกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนมักจัดขึ้นเพื่อร่วมกระทำทรัพยากรอื่นๆ หรือเป็นเทคนิควิธีการพิเศษเพื่อการเรียนการสอน เช่น เกม การสัมมนา การจัดทัศนศึกษา กิจกรรมเหล่านี้มักมีวัตถุประสงค์เฉพาะที่ตั้งขึ้น โดยมีการใช้วัสดุการเรียนเฉพาะแต่ละวิชา หรือวิธีการพิเศษในการเรียนการสอน

2.3 คุณค่าของสื่อการสอน

สื่อการสอนนับว่าเป็นสื่อสำคัญในการเรียนรู้เนื่องจากเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเนื้อหาจากผู้สอนไปยังผู้เรียน หรือเป็นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนั้น สื่อการสอนจึงนำมาใช้ประโยชน์ได้ทั้งกับผู้เรียนและผู้สอน ดังนี้

สื่อกับผู้เรียน

สื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญและคุณค่าต่อผู้เรียนดังนี้

- เป็นสิ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพราะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาบทเรียนที่ยากซับซ้อนได้ง่ายขึ้นในระยะเวลาอันสั้น และช่วยให้เกิดความคิดรวบยอดในเรื่องนั้นได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว
- สื่อจะช่วยกระตุ้นและสร้างความเข้าใจให้กับผู้เรียนทำให้เกิดความรู้สนุกสนานและไม่รู้สึกเบื่อหน่ายการเรียน
- การใช้สื่อจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกันหากเป็นเรื่องของนามธรรมและยากต่อความเข้าใจ และช่วยให้เกิดประสบการณ์ร่วมกันในวิชาที่เรียน
- สื่อช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน ทำให้เกิดมนุษยสัมพันธ์อันดีในระหว่างผู้เรียนด้วยกันเองและกับผู้สอนด้วย
- สร้างเสริมลักษณะที่ดีในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์จากการใช้สื่อเหล่านี้
- ช่วยแก้ปัญหาเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยการจัดให้มีการใช้สื่อในการศึกษารายบุคคล

สื่อกับผู้สอน

สื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญและคุณค่าต่อผู้สอนดังนี้

1. การใช้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ประกอบการเรียนการสอน เป็นการช่วยให้บรรยากาศในการสอนน่าสนใจยิ่งขึ้น ทำให้ผู้สอนมีความกระตือรือร้นในการสอนมากกว่าวิธีการที่เคยใช้การบรรยายแต่เพียงอย่างเดียว และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในตัวเองให้เพิ่มขึ้นด้วย

2. ช่วยแบ่งเบาภาระของผู้สอนในด้านการเตรียมเนื้อหาเพราะสามารถนำสื่อมาใช้ซ้ำได้ และบางอาจให้นักศึกษาเนื้อหาจากสื่อได้เอง

3. เป็นการกระตุ้นให้ผู้สอนตื่นตัวอยู่เสมอในการเตรียมและผลิตวัสดุและเรื่องราวใหม่ๆ เพื่อใช้เป็นสื่อการสอน ตลอดจนคิดค้นเทคนิควิธีการต่างๆ เพื่อให้การเรียนรู้น่าสนใจยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม สื่อการสอนจะมีคุณค่าต่อเมื่อผู้สอนได้นำไปใช้อย่างเหมาะสมและถูกวิธีตั้งนั้น ก่อนที่จะนำสื่อแต่ละอย่างไปใช้ ผู้สอนควรจะศึกษาถึงลักษณะและคุณสมบัติของสื่อการสอนข้อดีและข้อจำกัดอันเกี่ยวเนื่องกับตัวสื่อและการใช้สื่อแต่ละอย่าง ตลอดจนการผลิตและการใช้สื่อให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการการเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2.4 หลักการเลือกสื่อการสอน

การเลือกสื่อการสอนเพื่อนำมาใช้ประกอบการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง โดยผู้สอนจะต้องตั้งวัตถุประสงค์นั้นเป็นตัวชี้้นำในการเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังมีหลักการอื่นๆ เพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

1. สื่อนั้นต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายที่จะสอน
2. เลือกสื่อที่มีเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ และเป็นสื่อที่ให้ผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหานั้นได้ดีเป็นลำดับขั้นตอน
3. เป็นสื่อที่เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน
4. สื่อนั้นควรสะดวกในการใช้ มีวิธีใช้ไม่ซับซ้อนยุ่งยากจนเกินไป
5. ต้องเป็นสื่อที่มีคุณภาพ มีเทคนิคการผลิตที่ดี มีความชัดเจนและเป็นจริง
6. มีราคาไม่แพงจนเกินไป หรือถ้าจะผลิตเองควรคุ้มกับเวลาและการลงทุน

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อการเรียนการสอน โดยได้นำแนวคิดเรื่องสื่อแบ่งตามทรัพยากรการเรียนรู้ของโดนัลด์ พี อีลี (Ely. 1972: 36-42) และสื่อแบ่งตามประสบการณ์การเรียนรู้ของเอ็ดการ์ เดล (Dale. 1969: 107) มากำหนดขอบเขตของข้อคำถามในการศึกษาวิจัยความต้องการผลิตสื่อการเรียนรู้ โดยแบ่งเป็น 7 ประเภท ได้แก่ 1) หนังสือ ตำรา เรียน และเอกสารประกอบการสอน 2) ภาพถ่าย แผนภาพ แผนภูมิ 3) สื่อเสียง 4) วิดิทัศน์ 5) ภาพยนตร์ 6) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และ 7) การฝึกอบรม

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความต้องการจำเป็น

3.1 ความหมายความต้องการจำเป็น

การนำเสนอเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความต้องการจำเป็น ผู้วิจัยนำเสนอในด้าน ความหมายของความต้องการจำเป็น ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น ประเภทของความต้องการจำเป็น ขั้นตอนในการประเมินความต้องการจำเป็น จึงมีรายละเอียด ดังนี้ (สุวิมล ว่องวาณิช. 2548: 39)

กูบา และลินคอน (Guba and Lincoln.1982) นิยามว่า “ความต้องการจำเป็นเป็นผลต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นอยู่จริง และจะเป็นความต้องการจำเป็นต่อเมื่อสิ่งที่ได้รับนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ และหากไม่ได้รับการตอบสนองก็จะอยู่ในสภาพที่เป็นทุกข์ อันตราย หรือสภาพที่ไม่น่าพอใจ”

ซัวเรส (Suarez. 1990) นิยามความต้องการจำเป็นที่ใช้กันมี 3 ประเภท ประเภทแรก คือ การนิยามในรูปของความแตกต่าง ซึ่งมีปัญหาอยู่ที่ว่าจะกำหนดระดับของสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับใด ตั้งแต่ระดับอุดมคติ ระดับปกติวิสัย ระดับที่พอใจ ระดับที่คาดหวัง และระดับที่คิดว่าควรจะเป็น ประเภทที่สอง คือนิยามในรูปของความต้องการ (want) หรือความชอบ (preference) ซึ่ง Suarez ระบุว่าแม้จะมีผู้คัดค้านนิยามนี้มาก แต่ก็มีการใช้กันมาก ประเภทที่สาม คือ นิยามในรูปของความขาดแคลน (deficit) ซึ่งหากไม่ได้รับการตอบสนองจะตกอยู่ในสภาวะอันตราย นิยามนี้ไม่ค่อยมีการนำไปใช้ เนื่องจากการยากที่จะกำหนดว่าระดับใดถือว่าเป็นระดับขั้นต่ำที่หากไม่ได้รับการตอบสนองจะตกอยู่ในสภาวะที่ไม่น่าพอใจ

3.2 วิธีการประเมินความต้องการจำเป็น

วิธีการประเมินความต้องการจำเป็นมีหลากหลายวิธี ตั้งแต่การสำรวจ การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต การวิจัยอนาคต วงล้ออนาคต และการจัดลำดับความสำคัญ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมข้อมูลความต้องการจำเป็นจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อจัดกลุ่มข้อมูลโดยเลือกใช้เทคนิคการจัดอันดับสำหรับข้อมูลแบบการตอบสนองคู่

วิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น มีดังนี้ (สุวิมล ว่องวาณิช. 2548: 275-279)

1. วิธี Mean Difference Method (MDF) กำหนดโดยหาผลต่างของค่าเฉลี่ยของ I และค่าเฉลี่ยของ D บางคนเรียกวิธีนี้ว่า rank order of difference scores

$$MDF = I - D$$

2. วิธี Priority Needs Index (PNI) เป็นวิธีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นซึ่งพัฒนาขึ้นมาโดยใช้ค่าสถิติในรูปดัชนีที่สามารถบอกค่าต่ำสุดและสูงสุดได้ Lane, Crofton และ Hall (1983, อ้างใน Witkin, 1984) ได้สร้างดัชนีนี้ชื่อว่า Priority Needs Index (PNI) ซึ่งดัดแปลงมาจากวิธีการเรียงตำแหน่งความต้องการจำเป็นจากความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพที่

คาดหวังกับที่เป็นอยู่จริง (mean difference) โดยการถ่วงน้ำหนักของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง I และ D ด้วยน้ำหนักความสำคัญของ I

$$PNI = (I - D) \times I$$

1. วิธี Priority Needs Index (PNI) แบบปรับปรุง เป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI ดั้งเดิม โดย นงลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวาณิช เป็นวิธีการที่หาค่าผลต่างของ (I - D) แล้วหารด้วย D เพื่อควบคุมขนาดของความต้อการจำเป็นให้อยู่ในพินิจที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไป และให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่เป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนานาเข้าสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม

$$PNI_{\text{modified}} = (I - D) / D$$

2. การวิเคราะห์เมทริกซ์ (matrix analysis) เป็นวิธีการวิเคราะห์ที่เน้นการเสนอผลการดำเนินงานของหน่วยงานในส่วนที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนที่ควรได้รับการพัฒนา โดยการแบ่งตารางออกเป็น 4 ช่อง แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่มุ่งหวัง (หรือเรียกว่าเกณฑ์ที่ควรจะเป็น) และสภาพที่เกิดขึ้นจริง จุดที่ใช้ในการแบ่งอาจเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนสูง - ต่ำที่กำหนด หรือเกณฑ์ที่ผู้ประเมินเห็นว่าเหมาะสมที่จะเป็นจุดตัด (Cut-Off-Score)

การสร้างแบบสอบถามตอบสนองรายคู่ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในตัวแปรที่สนใจจะศึกษา มีลักษณะที่เป็นแบบให้ผู้ตอบรายงานตนเอง (Self-Report) ประกอบด้วยข้อความหรือคำถามที่ให้ผู้ตอบอ่านและเขียนตอบ คำถามที่ถามจะอยู่ในรูปโครงสร้างคือการเตรียมกลุ่มคำตอบให้ผู้ตอบเลือกหรือละไว้ให้ผู้ตอบตอบเอง หรือมีลักษณะที่เป็นปลายเปิด คือให้ผู้ตอบตอบอะไรก็ได้ตามความรู้สึกของตนเอง

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

สุวิมล ว่องวาณิช (2548: 194 อ้างอิงจาก Wolf, 1988: 478-482) ได้เสนอขั้นตอน การสร้างแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ระบุดัชนีแปรที่จะศึกษาและประชากรเป้าหมาย
2. กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับตัวแปร
3. ระบุนิติการเก็บข้อมูล ซึ่งขึ้นอยู่กับ
 - 3.1 ธรรมชาติของตัวแปรที่จะศึกษา

3.2 ธรรมชาติของกลุ่มประชากร

3.3 ทรรศนะที่ใช้เพื่อการเก็บข้อมูล

4. เลือกรูปแบบคำถามที่ต้องการใช้

5. ร่างคำถามที่ต้องการจะถามโดยวางโครงสร้างอย่างคร่าว ๆ และควรมีการเรียงลำดับคำถามก่อนหลัง

6. ทดลองใช้แบบสอบถาม โดยอาจเริ่มด้วยการลองสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวนน้อย เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในคำถาม และเก็บข้อมูลอื่นๆ เพิ่มเติม ซึ่งทำให้ได้รายละเอียดของข้อมูลที่ต้องปรับแก้เพิ่มขึ้น

7. ปรับปรุงคำถามและกลุ่มคำตอบให้ชัดเจน เขียนคำชี้แจง จุดมุ่งหมายของแบบสอบถามขอความร่วมมือในการตอบ และการให้สัญญาต่างๆ ที่จะรักษาความลับของผู้ตอบ

8. พิจารณาเวลาที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม หากนานเกินไป ควรแยกคำถามเป็นส่วนๆ เพื่อแยกทดลองใช้ให้ครบทุกส่วน ทั้งนี้กลุ่มที่นำมาทดลองใช้ในแต่ละส่วนควรเป็นคนละกลุ่ม แต่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน กลุ่มตัวอย่างที่ทดลองใช้อย่างน้อย 30-50 คน และควรแทนประชากรได้

9. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้มาจัดทำแบบสอบถามใหม่ โดยสร้างกลุ่มคำตอบที่เหมาะสม วางโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของคำถามที่ต้องการใช้ พิจารณาถึงความเหมาะสมในการใช้คำถามปลายปิดหรือปลายเปิด บางครั้งคำถามปลายเปิดให้ความหมายของข้อมูลที่ลึกซึ้งกว่าอย่างไรก็ตาม ต้องระวังไม่ใช้คำถามประเภทปลายเปิดมากเกินไปจนเป็นภาระของผู้วิจัยในขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล

10. จัดทำแบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ มีจุดหมายนำ วิธีการส่งแบบสอบถามกลับคืน ลักษณะของแบบสอบถามแบบตอบสองคู่ (Dual-Response Format) รูปแบบของการให้ตอบข้อมูลแบบตอบสองคู่ปรากฏในแบบถามที่มีข้อความให้ตอบในรูปมาตราประมาณค่าโดยให้ตอบข้อมูลสองชุด เช่น ให้ระบุสภาพที่เป็นอยู่จริง และสภาพที่ควรจะเป็น

ตัวอย่างแบบสอบถาม จงระบุระดับความต้องการจำเป็นที่ตรงกับประเด็นรายการต่อไปนี้

สื่อที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน					รายการประเมิน	ความต้องการผลิตและบริการสื่อ				
5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
					1. หนังสือ ตำราเรียน และเอกสารประกอบการสอน					
					2. ภาพถ่าย แผนภาพ แผนภูมิ					
					3. สื่อเสียง					
					4. วิดิทัศน์					

การหาคุณภาพของแบบสอบถามแบบตอบสนองรายคู่ ใช้การตรวจสอบความเที่ยงได้ 2 ลักษณะ คือ แบบวัดซ้ำ (Test-Retest Reliability) และการตรวจสอบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability) เพื่อพิจารณาว่าข้อความที่ถามมุ่งวัดสิ่งเดียวกันหรือไม่ และผู้ตอบมีความคงที่ในการให้ข้อมูลที่ต่างวัดสิ่งเดียวกันมากน้อยเพียงใด มักตรวจสอบโดยใช้สูตรแอลฟาของครอนบาค (Crobach's Alpha Coefficient)

สรุป ความหมายของความต้องจำเป็น เป็นการศึกษาค้นคว้าผลต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นอยู่จริง มีวิธีการศึกษาแบบลำดับความสำคัญ 4 วิธี ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกวิธี Priority Needs Index (PNI) โดยใช้แบบสอบถามแบบประเมินค่า แบบตอบสนองคู่ และหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้วยการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC)

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยต่างประเทศ

อะเดโคไล (Ganiyu Adekolai. 2010 : บทคัดย่อ) ผลกระทบของสื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับการศึกษาของเยาวชนเอชไอวี/เอดส์ในประเทศไนจีเรีย การศึกษานี้เป็นการศึกษาผลกระทบของสื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับการศึกษาของเยาวชนเอชไอวี/เอดส์ในชุมชนเมืองไนจีเรียกับมุ่งเน้นเฉพาะในเมืองพอร์ตฮาร์คอร์ต กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาประกอบด้วย 300 โรงเรียน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 200 คน ที่ออกจากโรงเรียนตั้งแต่เป็นเยาวชนโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบสอบถาม เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม (IMHEAQ) ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 สมมติฐานและคำถามการวิจัยเป็นแนวทางในการศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับสมมติฐานที่หนึ่งและสองถูกนำมาวิเคราะห์กับเพียร์สันค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในขณะที่สมมติฐานสามคำถามการวิจัยถูกนำมาวิเคราะห์ด้วย t-test และเปอร์เซ็นต์ตามลำดับ ผลการวิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์

อย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างการใช้งานสื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับการศึกษาเอชไอวี/เอดส์และความรู้ที่ ดีขึ้นของเยาวชนในโรค การศึกษาดังนั้นจึงแนะนำให้นักการศึกษาและนักวางแผนโปรแกรมควรรสร้าง บทบาทสำหรับสื่อการสอนเมื่อมีการวางแผนและการดำเนินการศึกษาเอชไอวี/เอดส์

ทามะชิโร ,โฮล์ทส์แมน และแมคเคนนา (Roy Tamashiro, Linda Holtzman and Elaine McKenn. 2005 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “ผลกระทบของสื่อการเรียนการสอนในการเรียนรู้: การวิเคราะห์เมต้า การศึกษาครั้งนี้จะตรวจสอบคำถามที่ว่า "ทำอย่างไรการใช้สื่อการเรียนการสอนใน ชั้นเรียนของนักเรียนส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้" การทบทวนวรรณกรรมและการทบทวนโครงการทุน เทคโนโลยีการเรียนการสอนได้รับการสนับสนุนโดยเมืองเซนต์หลุยส์เคเบิลทีวีคณะกรรมการ การศึกษา (CableTEC) กำลังดำเนินการ สීමิติของการเรียนรู้ของนักเรียนมีการกำหนด (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน; (2) ทักษะคิดและแรงจูงใจในการเรียนรู้; (3) รูปแบบการเรียนรู้ และ (4) ทักษะการคิด แม้ว่าจะมีหลายตัวอย่างของการใช้สื่อการสอนในชั้นเรียนไม่ส่งผลกระทบในเชิงบวก เรียนรู้ของนักเรียนตัวแปรตามบริบทอื่น ๆ ที่มีความสำคัญมากขึ้น เหล่านี้รวมถึง (1) วิสัยทัศน์ของ โรงเรียนและความเป็นผู้นำ; (2) ครูมีเป้าหมายที่ชัดเจน และ (3) ความรักของครูและเป็นมืออาชีพ ตัวแปรเหล่านี้จะต้องมีความมั่นคงในสถานที่สำหรับสื่อการสอนที่จะให้มีผลกระทบในเชิงบวกต่อ การเรียนรู้ของนักเรียน การพัฒนาโปรแกรมมืออาชีพเช่น ทุนการเรียนการสอน CableTEC ได้รับความสำเร็จในการเสริมสร้างตัวแปรเหล่านี้ คำแนะนำจะได้รับสำหรับการเพิ่มโอกาสที่การพัฒนา โปรแกรมมืออาชีพในเชิงบวกจะส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

4.2 งานวิจัยในประเทศ

สุขุมาล หวังวณิชพันธ์ และคณะ (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัญหาและการใช้ นวัตกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์ในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัญหาและการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์ในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ในสังกัดคณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม 4 สาขาวิชา จำนวน 38 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เป็นการวิจัยเชิง สํารวจ โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์ที่มีเพศแตกต่างกัน มีปัญหาการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน
2. อาจารย์ที่มีอายุแตกต่างกันมีปัญหาการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน
3. อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีปัญหาการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนไม่ แตกต่างกัน
4. อาจารย์ที่สังกัดสาขาวิชาแตกต่างกัน มีปัญหาการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนไม่ แตกต่างกัน

5. อาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมีปัญหการใช้วัตกรรมการเรียนการสอนระดับปานกลาง

6. เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัจจัยที่เป็นปัญหาสูงสุด คือ ปัจจัยที่เป็นสิ่งเร้าภายใน ด้านเจตคติที่มีต่อการใช้วัตกรรมการเรียน เรื่อง ความจำเป็นของการใช้วัตกรรมการเรียน

7. ปัจจัยที่เป็นสิ่งเร้าภายนอก ที่มีปัญหามากที่สุด คือ การสนับสนุนด้านการเงิน เรื่อง ขาดงบประมาณในการสร้าง หรือผลิตนวัตกรรมเพื่อใช้ในการเรียน

8. อาจารย์ที่สังกัดสาขาวิชาวิศวกรรมโยธา และวิศวกรรมเครื่องกล มีปัญหการใช้วัตกรรมการเรียนการสอนเรื่องความยากง่ายของนวัตกรรมมากกว่าอาจารย์ที่สังกัดสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า

พิสิทธิ์ หวังประสพกลาง. (2543 : บทคัดย่อ) ปัญหาการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนกุดจับประชาสรรค์จังหวัดอุดรธานี มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนกุดจับประชาสรรค์ จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 54 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนกุดจับประชาสรรค์ จังหวัดอุดรธานี ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเอง โดยได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านสื่อการสอนแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.94 ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการผลิตและปัญหาการผลิตสื่อการสอน

1.1 สภาพปัญหาโดยทั่วไปของการผลิตสื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลางเนื่องจากครูผู้สอนขาดความรู้และทักษะในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการผลิตสื่อ เช่น การใช้โปรแกรมประยุกต์ การบันทึกเสียง เป็นต้นและมีปัญหาด้านงบประมาณในการผลิตสื่อการสอน แต่ครูผู้สอนยังมีการผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เองในปริมาณที่ไม่มากนัก เช่น รูปภาพประกอบการสอน แผ่นป้ายนิเทศ

1.2 ส่วนปัญหาในการผลิตสื่อการสอนพบว่าลักษณะของปัญหาการผลิตรายการบทเรียนที่ผลิต เพื่อใช้ในห้องปฏิบัติการทางภาษาอยู่ในระดับมาก เนื่องจากขาดคำแนะนำในการผลิต ขาดประสบการณ์และวัสดุอุปกรณ์ รองลงมาคือปัญหาการผลิตบทเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์ เนื่องจากขาดงบประมาณและประสบการณ์ในการผลิต

2. สภาพการใช้สื่อการสอนและปัญหาการใช้สื่อการสอน

2.1 ครูผู้สอนส่วนมากเคยใช้สื่อการสอนมาก่อน การเลือกสื่อการสอนของครูผู้สอนจะใช้หลักการวิเคราะห์ความตรงกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา สื่อส่วนใหญ่ได้มาจากการผลิตเอง รองลงมาคือโรงเรียนจัดหาให้

2.2 ระดับปัญหาการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากปัญหาการไม่มีบุคลากรที่ช่วยเหลือบริการด้านสื่อ รองลงมาคือปริมาณของสื่อไม่เพียงพอ และขาดเอกสารคู่มือการใช้สื่อการสอนและเอกสารเกี่ยวกับประโยชน์ของสื่อแต่ละชนิด

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอน

ครูผู้สอนมีความต้องการความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ต้องการให้โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณด้านสื่อการสอนให้มาก และจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตสื่อให้ทันต่อสภาพการเรียนการสอน ต้องการให้โรงเรียนช่วยเหลือโดยการจัดอบรมการประเมินสื่อภายหลังการสอนต่อไป

4. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการผลิตสื่อการสอนและการใช้สื่อการสอน

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนส่วนใหญ่ มีความรู้ในการผลิตสื่อการสอนและการใช้สื่อการสอนเป็นอย่างดี สามารถนำความรู้เกี่ยวกับสื่อไปใช้ในการเรียนการสอนได้ดี ปัญหาการผลิตสื่อการสอนที่พบมากที่สุดจากการสัมภาษณ์ คือปัญหาด้านงบประมาณสนับสนุน การอนุมัติงบประมาณล่าช้า บางส่วนมีปัญหาเกี่ยวกับไม่มีเวลาในการผลิต ขาดความรู้และเทคนิคใหม่ ๆ และขาดการประเมินสื่อภายหลังการสอน ด้านการใช้สื่อการสอนส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการสอน และมีสื่อการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการของครูผู้สอน ขาดเครื่องมือการสอนที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ และสไลด์ เป็นต้น

สรุปจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า สื่อการเรียนการสอนหรือสื่อการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และเป็นเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนด้านประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ปัญหาที่พบของการผลิตสื่อการสอนคือครูขาดความรู้และทักษะในการผลิตและใช้อุปกรณ์ในการผลิตสื่อประเภทต่างๆ รวมถึงขาดงบประมาณสนับสนุนในการผลิตสื่อต่างๆ เนื่องมาจากขาดคำแนะนำการผลิตขาดประสบการณ์และวัสดุอุปกรณ์

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาความต้องการการผลิตสื่อการเรียนรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ อาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และองค์กรฯ จำแนกเป็น สายวิชาการ รวมทั้งสิ้น 5,349 คน จำแนกเป็น สายวิชาการจำนวน 1,449 คน และ สายสนับสนุน จำนวน 3,900 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่าง จากตาราง Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตาราง จำนวน 375 คน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลได้ จำนวน 380 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับถามความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีความต้องการต่อการผลิตสื่อการเรียนรู้ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการผลิตสื่อการเรียนรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 35 ข้อ แบ่งออกเป็น 7 ประเภทคือ ได้แก่ 1) หนังสือ ตำราเรียน และเอกสารประกอบการสอน 2) ภาพถ่าย แผนภาพ แผนภูมิ 3) สื่อเสียง 4) วิดิทัศน์ 5) ภาพยนตร์ 6) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และ 7) การฝึกอบรม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตสื่อการเรียนรู้ของอาจารย์

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างและพัฒนาแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) ที่มีการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) มีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด วิธีการสร้างแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) ที่มีการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การให้บริการและการผลิตสื่อการเรียนการสอนของสำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา

2. กำหนดประเด็นคำถาม และข้อคำถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการผลิตสื่อการเรียนรู้อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตสื่อการเรียนรู้อาจารย์

3. กำหนดรายละเอียดของแบบสอบถาม จำนวน 35 ข้อ (เอกสารตั้ง ภาคผนวก ข)

4. ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) ที่มีการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) โดยแบ่งเป็นกลุ่มสื่อที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและกลุ่มความต้องการผลิตและบริการสื่อ โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

5 หมายถึง สื่อที่ท่านใช้อยู่ในปัจจุบัน/ท่านมีความต้องการให้สำนักสื่อผลิตและบริการ ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สื่อที่ท่านใช้อยู่ในปัจจุบัน/ท่านมีความต้องการให้สำนักสื่อผลิตและบริการในระดับมาก

3 หมายถึง สื่อที่ท่านใช้อยู่ในปัจจุบัน/ท่านมีความต้องการให้สำนักสื่อผลิตและบริการในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สื่อที่ท่านใช้อยู่ในปัจจุบัน/ท่านมีความต้องการให้สำนักสื่อผลิตและบริการในระดับน้อย

1 หมายถึง สื่อที่ท่านใช้อยู่ในปัจจุบัน/ท่านมีความต้องการให้สำนักสื่อผลิตและบริการในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลผล

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง สื่อที่ท่านใช้อยู่ในปัจจุบัน/ท่านมีความต้องการให้สำนักสื่อผลิตและบริการ ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง สื่อที่ท่านใช้อยู่ในปัจจุบัน/ท่านมีความต้องการให้สำนักสื่อผลิตและบริการในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง สื่อที่ท่านใช้อยู่ในปัจจุบัน/ท่านมีความต้องการให้สำนักสื่อผลิตและบริการในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง สื่อที่ท่านใช้อยู่ในปัจจุบัน/ท่านมีความต้องการให้สำนักสื่อผลิตและบริการ ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง สื่อที่ท่านใช้อยู่ในปัจจุบัน/ท่านมีความต้องการให้สำนักสื่อผลิตและบริการ ในระดับน้อยที่สุด

5. ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (รายนามผู้เชี่ยวชาญ ดังภาคผนวก ก) โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผล และด้านเทคโนโลยีการศึกษา ประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามได้ข้อคำถามสำหรับนำไปใช้จริงได้ ข้อคำถาม รวมข้อมูล จำนวน 35 หัวข้อ การประเมินความ

สอดคล้องด้วยดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับประเด็นที่กำหนด ดังนี้

ให้คะแนน +1 สำหรับข้อที่แน่ใจว่าสอดคล้อง

ให้คะแนน 0 สำหรับข้อที่ไม่แน่ใจ

ให้คะแนน -1 สำหรับข้อที่แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง

นำคะแนนความเห็นมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามที่พัฒนาขึ้นโดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2527 : 69)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC = ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับประเด็นที่กำหนด

R = คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาคือ ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไปเป็นองค์ประกอบที่ใช้ได้ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ลงมา เป็นข้อคำถามที่ต้องปรับปรุงผลการประเมินความสอดคล้อง มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ผลการประเมินมีค่าเท่ากับ 0.66-1.00

7. ปรับปรุงข้อคำถามแล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

8. นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล

9. ข้อมูลจากแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) ที่มีการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) ใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI) (สุวิมล ว่องวานิช. 2548) และนำเสนอเป็นตาราง

$$\text{สูตร } PNI_{\text{modified}} = (I - D) / D$$

PNI คือ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index)

I คือ ค่าเฉลี่ยการใช้สื่อฯ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

D คือ ค่าเฉลี่ยความต้องการให้สำนักสื่อฯ ผลิตและบริการ

การนำเสนอผลใช้วิธีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของข้อมูลจากมากไปน้อย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากผู้บังคับบัญชาเพื่อลงนามในหนังสือถึงอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 ฉบับ โดยผู้วิจัยไปส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามกลับและตรวจสอบความสมบูรณ์แล้ว จำนวน 380 ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อนำไปใช้ในการแปลผล ผู้วิจัยใช้สถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าร้อยละ
 - 1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (X) (Ferguson. 1981 : 49)
 - 1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) (Ferguson. 1981 : 68)
2. สถิติเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ด้วยการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง

(IOC)

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ (สุวิมล ว่องวานิช. 2548 : 277)

$$\text{สูตร} \quad \text{PNI}_{\text{modified}} = (I - D) / D$$

PNI คือ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index)

I คือ ค่าเฉลี่ยการใช้สื่อฯ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

D คือ ค่าเฉลี่ยความต้องการให้สำนักสื่อฯผลิตและบริการ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยเรื่อง “ความต้องการด้านการผลิตและให้บริการเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนของอาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ผู้วิจัยนำเสนอเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความต้องการการผลิตสื่อการเรียนรู้อของอาจารย์

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ แสดงข้อมูลดังตาราง 1-2

ตาราง 1 แสดงร้อยละสถานภาพของบุคลากรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (N =176)

สถานภาพ	ร้อยละ
เพศ	
ชาย	31.80
หญิง	68.20
อายุ	
ไม่เกิน 30 ปี	27.30
31 – 40 ปี	34.10
41 – 50 ปี	20.50
50 ปีขึ้นไป	18.20
ประสบการณ์ทำงาน	
1 – 5 ปี	38.60
6 – 10 ปี	20.50
11 – 15 ปี	18.20
16 ปีขึ้นไป	22.70
รวม	100

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างในสายสนับสนุนวิชาการ เป็นเพศหญิงมากที่สุด ร้อยละ 68.3 มีช่วงอายุมากที่สุดคือ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.10 และประสบการณ์ทำงานมากที่สุด คือ 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.60

ตาราง 2 แสดงร้อยละของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (N =204)

สถานภาพ	ร้อยละ
เพศ	
ชาย	41.20
หญิง	58.80
อายุ	
ไม่เกิน 30 ปี	31.40
31 – 40 ปี	33.30
41 – 50 ปี	29.40
50 ปีขึ้นไป	5.90
หน่วยงานที่สังกัด	
คณะมนุษยศาสตร์	3.90
คณะสังคมศาสตร์	5.90
คณะพยาบาลศาสตร์	3.90
คณะแพทยศาสตร์	5.90
คณะวิศวกรรมศาสตร์	23.50
คณะศิลปกรรมศาสตร์	5.90
คณะทันตแพทยศาสตร์	5.90
คณะเภสัชศาสตร์	3.90
คณะสหเวชศาสตร์	25.50
คณะนวัตกรรมการสื่อสารสังคม	5.90
ประสบการณ์ทำงาน	
1 – 5 ปี	49.00
6 – 10 ปี	7.80
11 – 15 ปี	17.60
16 ปีขึ้นไป	25.50
รวม	100

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลสายวิชาการเป็นเพศหญิง มากที่สุด ร้อยละ 58.80 ช่วงอายุ 31-40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.30 หน่วยงานที่สังกัด ตอบแบบสอบถามมากที่สุด ได้แก่ คณะสหเวชศาสตร์ ร้อยละ 25.50 และประสบการณ์ในการทำงานมากที่สุด ได้แก่ 1-5 ปี ร้อยละ 49.00

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความต้องการการผลิตสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ของอาจารย์ แสดงดังตาราง 3-5
 ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับความต้องการความจำเป็น (PNI)
 ข้อมูลโดยภาพรวมของอาจารย์และบุคลากรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (N = 380)

รายการประเมิน	สื่อฯ ที่ท่านใช้อยู่ในปัจจุบัน		ระดับการใช้สื่อฯ	ความต้องการให้สำนักสื่อฯ ผลิตและบริการ		ระดับความต้องการผลิตฯ	PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	\bar{X}	SD		\bar{X}	SD			
1. หนังสือ ตำราเรียน และเอกสารประกอบการสอน	3.05	1.45	ปานกลาง	3.81	1.27	มากที่สุด	0.25	7
2. ภาพถ่าย แผนภาพ แผนภูมิ	2.83	1.28	ปานกลาง	3.65	1.02	มากที่สุด	0.29	6
3. สื่อเสียง	2.44	1.16	น้อย	3.41	1.17	มาก	0.40	5
4. วิดิทัศน์	2.40	1.17	น้อย	3.54	1.22	มากที่สุด	0.48	4
5. ภาพยนตร์	2.17	1.14	น้อย	3.32	1.30	มาก	0.53	3
6. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	2.20	1.16	น้อย	3.50	1.29	มาก	0.59	2
7. ฝึกอบรม	2.04	1.11	น้อย	3.53	1.27	มากที่สุด	0.72	1

จากตาราง 3 ค่าเฉลี่ยของสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ที่ใช้ในปัจจุบัน 3 ลำดับแรก ได้แก่ หนังสือ ตำราเรียน และเอกสารประกอบการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$, SD = 1.45) ภาพถ่าย แผนภาพ แผนภูมิ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$, SD = 1.28) และสื่อเสียง อยู่ในระดับน้อย และความต้องการให้สำนักสื่อฯ ผลิตมากที่สุด ได้แก่ หนังสือ ตำราเรียน และเอกสารประกอบการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.81$, SD = 1.27) ภาพถ่าย แผนภาพ แผนภูมิ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.65$, SD = 1.02) และวิดิทัศน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.54$, SD = 1.22) และค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) 3 ลำดับแรก ได้แก่ การฝึกอบรม สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และภาพยนตร์ ตามลำดับ

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับความต้องการความจำเป็น (PNI)
ข้อมูลโดยภาพรวม ของบุคลากรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (N = 176)

รายการประเมิน	สื่อฯ ที่ท่านใช้อยู่ในปัจจุบัน		ระดับการใช้สื่อฯ	ความต้องการให้สำนักสื่อฯผลิตและบริการ		ระดับความต้องการผลิตฯ	PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	\bar{X}	SD		\bar{X}	SD			
1. หนังสือ ตำราเรียน และเอกสารประกอบการสอน	2.39	1.50	น้อย	3.43	1.42	ปานกลาง	2.43	
2. ภาพถ่าย แผนภาพ แผนภูมิ	2.68	1.46	ปานกลาง	3.66	1.10	มากที่สุด	2.66	
3. สื่อเสียง	2.11	1.19	น้อย	3.20	1.25	ปานกลาง	2.20	
4. วิดิทัศน์								
4.1 เพื่อการเรียนการสอน	2.07	1.25	น้อย	3.27	1.45	ปานกลาง	2.27	2
4.2 เพื่อการประชาสัมพันธ์	2.23	1.16	น้อย	3.64	1.16	มากที่สุด	2.64	1
4.3 เพื่อบันทึกประวัติศาสตร์	1.93	1.19	น้อย	3.11	1.32	ปานกลาง	2.11	3
5. ภาพยนตร์								
5.1 เพื่อการเรียนการสอน	2.02	1.28	น้อย	3.25	1.43	ปานกลาง	2.25	2
5.2 เพื่อการประชาสัมพันธ์	2.11	1.19	น้อย	3.43	1.35	ปานกลาง	2.43	1
5.3 เพื่อบันทึกประวัติศาสตร์	1.77	1.08	น้อย	2.93	1.39	ปานกลาง	1.93	3
6. สื่ออิเล็กทรอนิกส์								
6.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์	1.86	1.13	น้อย	3.23	1.33	ปานกลาง	2.23	2
6.2 บทเรียนคอมพิวเตอร์	1.68	1.03	น้อย	3.30	1.37	ปานกลาง	2.30	1
6.3 บทเรียนออนไลน์	1.77	1.14	น้อย	3.30	1.41	ปานกลาง	2.30	1
6.4 การ์ตูนแอนิเมชั่น (Animation)	1.77	1.03	น้อย	3.11	1.35	ปานกลาง	2.11	4
6.5 แอปพลิเคชัน	1.80	1.11	น้อย	3.20	1.32	ปานกลาง	2.20	3
6.7 สื่อนำเสนอแบบปฏิสัมพันธ์ (PPT Interactive)	1.75	1.08	น้อย	3.02	1.39	ปานกลาง	2.02	5
7. ผีกรอบรม								
7.1 การเขียนบท/สคริปต์/สตอรี่บอร์ด	1.77	1.14	น้อย	3.16	1.33	ปานกลาง	2.16	11
7.2 เทคนิคการถ่ายภาพ	1.89	1.04	น้อย	3.41	1.06	ปานกลาง	2.41	3
7.3 การผลิตสื่อเสียง	1.84	1.18	น้อย	3.30	1.29	ปานกลาง	2.30	8
7.4 การถ่ายทำวิดีโอทัศน์	1.95	1.24	น้อย	3.25	1.30	ปานกลาง	2.25	10
7.5 การตัดต่อวิดีโอทัศน์	1.95	1.20	น้อย	3.34	1.24	ปานกลาง	2.34	6

ตาราง 4 (ต่อ)

รายการประเมิน	สื่อฯ ที่ท่านใช้ อยู่ในปัจจุบัน		ระดับ การใช้ สื่อฯ	ความต้องการ ให้สำนักสื่อฯ ผลิตและบริการ		ระดับความ ต้องการผลิตฯ	PNI	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	SD		\bar{X}	SD			
7.6 การผลิตบทเรียน คอมพิวเตอร์	1.73	1.09	น้อย	3.34	1.33	ปานกลาง	2.34	6
7.7 การผลิตบทเรียนออนไลน์	1.80	1.07	น้อย	3.32	1.34	ปานกลาง	2.32	7
7.8 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์	1.89	1.15	น้อย	3.45	1.34	ปานกลาง	2.45	1
7.9 การผลิตหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ (e-book)	1.80	1.15	น้อย	3.39	1.40	ปานกลาง	2.39	4
7.10 การสร้างแอปพลิเคชัน (Application)	1.77	1.08	น้อย	3.43	1.35	ปานกลาง	2.43	2
7.11 การสร้างการ์ตูน3D/ แอนิเมชัน (Animation)	1.61	1.04	น้อย	3.36	1.42	ปานกลาง	2.36	5
7.12 สื่อนำเสนอแบบ ปฏิสัมพันธ์ (PPT Interactive)	1.84	1.12	น้อย	3.27	1.42	ปานกลาง	2.27	9

จากตาราง 4 เมื่อจำแนกตามประเภทของสื่อการเรียนรู้ พบว่า

สื่อวีดิทัศน์มีระดับการใช้สื่อฯ ในระดับน้อยทุกประเภทตามลำดับได้แก่ เพื่อการประชาสัมพันธ์ (\bar{X} = 2.23) เพื่อการเรียนการสอน (\bar{X} = 2.07) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ (\bar{X} = 1.93) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการผลิตสื่อการเรียนรู้ มีความต้องการในระดับมากที่สุดและมาก ได้แก่ เพื่อการประชาสัมพันธ์ (\bar{X} = 3.67) เพื่อการเรียนการสอน (\bar{X} = 3.27) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ (\bar{X} = 3.11) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า สื่อวีดิทัศน์มีลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ เพื่อการประชาสัมพันธ์ (PNI = 2.64) เพื่อการเรียนการสอน (PNI = 2.27) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ (PNI = 2.11) ตามลำดับ

สื่อภาพยนตร์มีระดับการใช้สื่อฯ ในระดับน้อยทุกประเภทตามลำดับ ได้แก่ เพื่อการประชาสัมพันธ์ (\bar{X} = 2.11) เพื่อการเรียนการสอน (\bar{X} = 2.02) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ (\bar{X} = 1.77) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการผลิตสื่อการเรียนรู้ มีความต้องการในระดับปานกลาง ได้แก่ เพื่อการประชาสัมพันธ์ (\bar{X} = 3.45) เพื่อการเรียนการสอน (\bar{X} = 3.25) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ (\bar{X} = 2.93) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า สื่อภาพยนตร์มีลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ เพื่อการประชาสัมพันธ์ (PNI = 2.43) เพื่อการเรียนการสอน (PNI = 2.25) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ (PNI = 1.93) ตามลำดับ

สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีระดับการใช้สื่อฯ ในระดับปานกลางทุกประเภทเสนอข้อมูล 3 ลำดับแรก ได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (\bar{X} = 1.86) แอปพลิเคชัน (\bar{X} = 1.80) และบทเรียนออนไลน์และการ์ตูนแอนิเมชัน (\bar{X} = 1.77) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการผลิตสื่อการเรียนรู้ มีความต้องการในระดับปานกลาง 3 ลำดับแรก ได้แก่ บทเรียนออนไลน์ (\bar{X} = 1.41) สื่อนำเสนอแบบปฏิสัมพันธ์ (\bar{X} = 1.39) และบทเรียนคอมพิวเตอร์ (\bar{X} = 1.37) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ บทเรียนคอมพิวเตอร์และบทเรียนออนไลน์ (PNI = 2.30) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (PNI = 2.23) และแอปพลิเคชัน (PNI = 2.20) ตามลำดับ

การฝึกอบรมมีระดับการใช้สื่อฯ ในระดับน้อยทุกประเภทเสนอข้อมูล 3 ลำดับแรก ได้แก่ การถ่ายทำและตัดต่อวีดิทัศน์ (\bar{X} = 1.95) เทคนิคการถ่ายภาพและการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ (\bar{X} = 1.89) และการผลิตสื่อเสียงและสื่อนำเสนอแบบปฏิสัมพันธ์ (\bar{X} = 1.84) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการฝึกอบรม มีความต้องการในระดับปานกลาง 3 ลำดับแรก ได้แก่ การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ (\bar{X} = 3.45) การสร้างแอปพลิเคชัน (\bar{X} = 3.43) และเทคนิคการถ่ายภาพ (\bar{X} = 3.41) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า การฝึกอบรมมีลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ (PNI = 2.45) การสร้างแอปพลิเคชัน (PNI = 2.43) และเทคนิคการถ่ายภาพ (PNI = 2.41) ตามลำดับ

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับความต้องการความจำเป็น (PNI)
ข้อมูลโดยภาพรวมของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (N = 204)

รายการประเมิน	สื่อฯ ที่ท่านใช้อยู่ในปัจจุบัน		ระดับการใช้สื่อฯ	ความต้องการให้สำนักสื่อฯผลิตและบริการ		ระดับความต้องการผลิตฯ	PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	\bar{X}	SD		\bar{X}	SD			
1. หนังสือ ตำราเรียน และเอกสารประกอบการสอน	3.63	1.15	มากที่สุด	4.14	1.02	มาก	3.14	
2. ภาพถ่าย แผนภาพ แผนภูมิ	2.96	1.09	ปานกลาง	3.65	0.96	มาก	2.65	
3. สื่อเสียง	2.73	1.08	ปานกลาง	3.59	1.08	มาก	2.59	
4. วิดิทัศน์								
4.1 เพื่อการเรียนการสอน	3.16	1.10	ปานกลาง	4.04	0.94	มาก	3.04	1
4.2 เพื่อการประชาสัมพันธ์	2.61	1.06	ปานกลาง	3.80	1.11	มาก	2.80	2
4.3 เพื่อบันทึกประวัติศาสตร์	2.25	1.02	น้อย	3.31	1.26	ปานกลาง	2.31	3
5. ภาพยนตร์								
5.1 เพื่อการเรียนการสอน	2.53	1.14	ปานกลาง	3.55	1.14	มาก	2.55	1
5.2 เพื่อการประชาสัมพันธ์	2.43	1.06	น้อย	3.45	1.17	ปานกลาง	2.45	2
5.3 เพื่อบันทึกประวัติศาสตร์	2.06	1.03	น้อย	3.24	1.32	ปานกลาง	2.24	3
6. สื่ออิเล็กทรอนิกส์								
6.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์	2.82	1.14	ปานกลาง	4.10	0.94	มาก	3.10	2
6.2 บทเรียนคอมพิวเตอร์	2.80	1.17	ปานกลาง	4.14	0.87	มาก	3.14	1
6.3 บทเรียนออนไลน์	2.75	1.07	ปานกลาง	4.00	1.04	มาก	3.00	3
6.4 การตูนแอนิเมชัน (Animation)	2.29	1.03	น้อย	3.49	1.29	ปานกลาง	2.49	4
6.5 แอปพลิเคชัน	2.25	0.98	น้อย	3.39	1.33	ปานกลาง	2.39	6
6.7 สื่อนำเสนอแบบปฏิสัมพันธ์ (PPT Interactive)	2.47	1.21	น้อย	3.45	1.42	ปานกลาง	2.45	5
7. ผีกรอบรม								
7.1 การเขียนบท/สคริปต์/สตอรี่บอร์ด	2.24	0.89	น้อย	3.51	1.24	มาก	2.51	8
7.2 เทคนิคการถ่ายภาพ	2.37	1.04	น้อย	3.49	1.29	มาก	2.49	9
7.3 การผลิตสื่อเสียง	2.22	0.99	น้อย	3.59	1.25	มาก	2.59	6
7.4 การถ่ายทำวิดิทัศน์	2.35	1.04	น้อย	3.59	1.19	มาก	2.59	6
7.5 การตัดต่อวิดิทัศน์	2.24	1.16	น้อย	3.73	1.22	มาก	2.73	4

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการประเมิน	สื่อฯ ที่ท่านใช้อยู่ในปัจจุบัน		ระดับการใช้สื่อฯ	ความต้องการให้สำนักสื่อฯผลิตและบริการ		ระดับความต้องการผลิตฯ	PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	\bar{X}	SD		\bar{X}	SD			
7.6 การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์	2.27	1.04	น้อย	4.06	0.95	มาก	3.06	1
7.7 การผลิตบทเรียนออนไลน์	2.25	1.13	น้อย	4.06	0.95	มาก	3.06	1
7.8 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์	2.20	1.13	น้อย	3.80	1.06	มาก	2.80	2
7.9 การผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book)	2.22	1.17	น้อย	3.76	1.19	มาก	2.76	3
7.10 การสร้างแอปพลิเคชัน (Application)	2.00	1.00	น้อย	3.63	1.30	มาก	2.63	5
7.11 การสร้างการ์ตูน3D/แอนิเมชัน (Animation)	2.16	1.14	น้อย	3.51	1.35	มาก	2.51	8
7.12 สื่อนำเสนอแบบปฏิสัมพันธ์ (PPT Interactive)	2.33	1.18	น้อย	3.55	1.38	มาก	2.55	7

จากตาราง 5 เมื่อจำแนกตามประเภทของสื่อการเรียนรู้ พบว่า

สื่อวีดิทัศน์มีระดับการใช้สื่อฯ ในระดับปานกลางและน้อยตามลำดับ ได้แก่ เพื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.16$) เพื่อการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 2.61$) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ ($\bar{X} = 2.25$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการผลิตสื่อการเรียนรู้ มีความต้องการในระดับมากและปานกลาง ได้แก่ เพื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.04$) เพื่อการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.80$) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ ($\bar{X} = 3.31$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า สื่อวีดิทัศน์มีลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ เพื่อการเรียนการสอน (PNI = 3.04) เพื่อการประชาสัมพันธ์ (PNI = 2.80) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ (PNI = 2.31) ตามลำดับ

สื่อภาพยนตร์มีระดับการใช้สื่อฯ ในระดับปานกลางและน้อยตามลำดับ ได้แก่ เพื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.53$) เพื่อการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 2.43$) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ ($\bar{X} = 2.06$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการผลิตสื่อการเรียนรู้ มีความต้องการในระดับมากและปานกลาง ได้แก่ เพื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.55$) เพื่อการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.45$) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ ($\bar{X} = 3.24$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า สื่อวีดิทัศน์มีลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ เพื่อการเรียนการสอน (PNI = 2.55) เพื่อการประชาสัมพันธ์ (PNI = 2.45) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ (PNI = 2.24) ตามลำดับ

สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีระดับการใช้สื่อฯ ในระดับปานกลางและน้อยนำเสนอข้อมูล 3 ลำดับแรก ได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (\bar{X} = 2.82) บทเรียนคอมพิวเตอร์ (\bar{X} = 2.80) และบทเรียนออนไลน์ (\bar{X} = 2.75) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการผลิตสื่อการเรียนรู้อื่นๆ มีความต้องการในระดับมากและปานกลาง 3 ลำดับแรก ได้แก่ บทเรียนคอมพิวเตอร์ (\bar{X} = 4.14) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (\bar{X} = 4.10) และบทเรียนออนไลน์ (\bar{X} = 4.00) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ บทเรียนคอมพิวเตอร์ (PNI = 3.14) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (PNI = 3.10) และบทเรียนออนไลน์ (PNI = 3.00) ตามลำดับ

การฝึกอบรมมีระดับการใช้สื่อฯ ในระดับน้อยทุกประเภทเสนอข้อมูล 3 ลำดับแรก ได้แก่ เทคนิคการถ่ายภาพ (\bar{X} = 2.37) การตัดต่อวีดิทัศน์ (\bar{X} = 3.73) และการผลิตสื่อเสียงและการถ่ายทำวีดิทัศน์ (\bar{X} = 3.59) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการฝึกอบรม มีความต้องการในระดับมาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์และบทเรียนออนไลน์ (\bar{X} = 4.06) การสร้างแอปพลิเคชัน (\bar{X} = 3.43) และเทคนิคการถ่ายภาพ (\bar{X} = 3.41) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า การฝึกอบรมมีลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์และบทเรียนออนไลน์ (PNI = 3.06) การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ (PNI = 2.80) และการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) (PNI = 2.76) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการในการผลิตสื่อการเรียนรู้ของอาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ อาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และองค์กรฯ จำแนกเป็น สายวิชาการ รวมทั้งสิ้น 5,349 คน จำแนกเป็น สายวิชาการ จำนวน 1,449 คน และ สายสนับสนุน จำนวน 3,900 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่าง จากตาราง Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตาราง จำนวน 375 คน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลได้ จำนวน 380 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 สถานภาพของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีดังนี้

- 2.1.1 เพศ
- 2.1.2 อายุ
- 2.1.3 สถานะ
- 2.1.4 หน่วยงานที่สังกัด
- 2.1.5 ประสบการณ์ทำงาน

2.2 ความต้องการการผลิตและให้บริการสื่อการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

- 2.2.1 หนังสือ ตำราเรียน และเอกสารประกอบการสอน
- 2.2.2 ภาพถ่าย
- 2.2.3 แผนภาพ แผนภูมิ
- 2.2.4 สื่อเสียง
- 2.2.5 วีดิทัศน์
- 2.2.6 ภาพยนตร์
- 2.2.7 สื่ออิเล็กทรอนิกส์
- 2.2.8 การฝึกอบรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษานี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานในวางแผนการดำเนินการให้บริการของสำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนหรือการกำหนดนโยบายในการให้บริการและการบริหารงานของสำนักสื่อฯ และพัฒนาการทำงานและการให้บริการที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด วิธีการสร้างแบบสอบถามแบบประเมิน

ค่า (Rating Scale) ที่มีการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสื่อการเรียนการสอน การให้บริการและการผลิตสื่อการเรียนการสอนของสำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา

2. กำหนดประเด็นคำถาม และข้อคำถาม และกำหนดรายละเอียดของแบบสอบถาม จำนวน 35 ข้อ (เอกสารตั้ง ภาคผนวก ข) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) ที่มีการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) โดยแบ่งเป็นกลุ่มสื่อที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน และกลุ่มความต้องการผลิตและบริการสื่อ

3. ตรวจสอบและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (รายนามผู้เชี่ยวชาญตั้งภาคผนวก ก) โดยเป็น ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผล และด้านเทคโนโลยีการศึกษา ประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามได้ข้อคำถามสำหรับนำไปใช้จริงได้ ข้อคำถาม รวมข้อมูล จำนวน 35 หัวข้อ การประเมินความสอดคล้องด้วยดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ปรับปรุงข้อคำถามแล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ข้อมูลจากแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) ที่มีการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) ใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI) (สุวิมล ว่องวานิช. 2548) และนำเสนอเป็นตาราง

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 กลุ่มตัวอย่างในสายสนับสนุนวิชาการ เป็นเพศหญิงมากที่สุด ร้อยละ 68.3 มีช่วงอายุมากที่สุดคือ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.10 และประสบการณ์ทำงานมากที่สุด คือ 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.60

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลสายวิชาการเป็นเพศหญิง มากที่สุด ร้อยละ 58.80 ช่วงอายุ 31-40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.30 หน่วยงานที่สังกัด ตอบแบบสอบถามมากที่สุด ได้แก่ คณะสหเวชศาสตร์ ร้อยละ 25.50 และประสบการณ์ในการทำงานมากที่สุด ได้แก่ 1-5 ปี ร้อยละ 49.00

2. ผลการศึกษาความต้องการการผลิตสื่อการเรียนรู้อของอาจารย์

ภาพรวมค่าเฉลี่ยของสื่อการเรียนรู้อที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน 3 ลำดับแรก ได้แก่ หนังสือ ตำราเรียน และเอกสารประกอบการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$, $SD = 1.45$) ภาพถ่าย แผนภาพ แผนภูมิ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$, $SD = 1.28$) และสื่อเสียง อยู่ในระดับน้อย และความต้องการให้สำนักสื่อฯ ผลิตมากที่สุด ได้แก่ หนังสือ ตำราเรียน และเอกสารประกอบการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.81$, $SD = 1.27$) ภาพถ่าย แผนภาพ แผนภูมิ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.65$, $SD = 1.02$) และวีดิทัศน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.54$, $SD = 1.22$) และค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI) 3 ลำดับแรก ได้แก่ การฝึกอบรม สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และภาพยนตร์ ตามลำดับ

2.1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับความต้องการความจำเป็น (PNI) ข้อมูลโดยภาพรวม ของบุคลากรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (N = 176) พบว่าสื่อวีดิทัศน์มีระดับการใช้สื่อฯ ในระดับน้อยทุกประเภทตามลำดับ ได้แก่ เพื่อการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 2.23$) เพื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.07$) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ ($\bar{X} = 1.93$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการผลิตสื่อการเรียนรู้อ มีความต้องการในระดับมากที่สุดและมาก ได้แก่ เพื่อการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.67$) เพื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.27$) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ ($\bar{X} = 3.11$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า สื่อวีดิทัศน์มีลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ เพื่อการประชาสัมพันธ์ (PNI = 2.64) เพื่อการเรียนการสอน (PNI = 2.27) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ (PNI = 2.11) ตามลำดับ

สื่อภาพยนตร์มีระดับการใช้สื่อฯ ในระดับน้อยทุกประเภทตามลำดับ ได้แก่ เพื่อการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 2.11$) เพื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.02$) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ ($\bar{X} = 1.77$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการผลิตสื่อการเรียนรู้อ มีความต้องการในระดับปานกลาง ได้แก่ เพื่อการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.45$) เพื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.25$) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ ($\bar{X} = 2.93$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า สื่อภาพยนตร์มีลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ เพื่อการประชาสัมพันธ์ (PNI = 2.43) เพื่อการเรียนการสอน (PNI = 2.25) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ (PNI = 1.93) ตามลำดับ

สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีระดับการใช้สื่อฯ ในระดับปานกลางทุกประเภทเสนอข้อมูล 3 ลำดับแรก ได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 1.86$) แอปพลิเคชัน ($\bar{X} = 1.80$) และบทเรียนออนไลน์และการ์ตูนแอนิเมชัน ($\bar{X} = 1.77$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการผลิตสื่อการเรียนรู้อื่นๆ มีความต้องการในระดับปานกลาง 3 ลำดับแรก ได้แก่ บทเรียนออนไลน์ ($\bar{X} = 1.41$) สื่อนำเสนอแบบปฏิสัมพันธ์ ($\bar{X} = 1.39$) และบทเรียนคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 1.37$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ บทเรียนคอมพิวเตอร์และบทเรียนออนไลน์ (PNI = 2.30) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (PNI = 2.23) และแอปพลิเคชัน (PNI = 2.20) ตามลำดับ

การฝึกอบรมมีระดับการใช้สื่อฯ ในระดับน้อยทุกประเภทเสนอข้อมูล 3 ลำดับแรก ได้แก่ การถ่ายทำและตัดต่อวีดิทัศน์ ($\bar{X} = 1.95$) เทคนิคการถ่ายภาพและการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ ($\bar{X} = 1.89$) และการผลิตสื่อเสียงและสื่อนำเสนอแบบปฏิสัมพันธ์ ($\bar{X} = 1.84$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการฝึกอบรม มีความต้องการในระดับปานกลาง 3 ลำดับแรก ได้แก่ การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ ($\bar{X} = 3.45$) การสร้างแอปพลิเคชัน ($\bar{X} = 3.43$) และเทคนิคการถ่ายภาพ ($\bar{X} = 3.41$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า การฝึกอบรมมีลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ (PNI = 2.45) การสร้างแอปพลิเคชัน (PNI = 2.43) และเทคนิคการถ่ายภาพ (PNI = 2.41) ตามลำดับ

2.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับความต้องการความจำเป็น (PNI) ข้อมูลโดยภาพรวมของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (N = 204) พบว่า สื่อวีดิทัศน์มีระดับการใช้สื่อฯ ในระดับปานกลางและน้อยตามลำดับ ได้แก่ เพื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.16$) เพื่อการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 2.61$) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ ($\bar{X} = 2.25$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการผลิตสื่อการเรียนรู้อื่นๆ มีความต้องการในระดับมากและปานกลาง ได้แก่ เพื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.04$) เพื่อการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.80$) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ ($\bar{X} = 3.31$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า สื่อวีดิทัศน์มีลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ เพื่อการเรียนการสอน (PNI = 3.04) เพื่อการประชาสัมพันธ์ (PNI = 2.80) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ (PNI = 2.31) ตามลำดับ

สื่อภาพยนตร์มีระดับการใช้สื่อฯ ในระดับปานกลางและน้อยตามลำดับ ได้แก่ เพื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.53$) เพื่อการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 2.43$) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ ($\bar{X} = 2.06$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการผลิตสื่อการเรียนรู้ มีความต้องการในระดับมากและปานกลาง ได้แก่ เพื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.55$) เพื่อการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.45$) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ ($\bar{X} = 3.24$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า สื่อวีดิทัศน์มีลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ เพื่อการเรียนการสอน (PNI = 2.55) เพื่อการประชาสัมพันธ์ (PNI = 2.45) และเพื่อบันทึกประวัติศาสตร์ (PNI = 2.24) ตามลำดับ

สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีระดับการใช้สื่อฯ ในระดับปานกลางและน้อยนำเสนอข้อมูล 3 ลำดับแรก ได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 2.82$) บทเรียนคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 2.80$) และบทเรียนออนไลน์ ($\bar{X} = 2.75$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการผลิตสื่อการเรียนรู้ มีความต้องการในระดับมากและปานกลาง 3 ลำดับแรก ได้แก่ บทเรียนคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 4.14$) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 4.10$) และบทเรียนออนไลน์ ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ บทเรียนคอมพิวเตอร์ (PNI = 3.14) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (PNI = 3.10) และบทเรียนออนไลน์ (PNI = 3.00) ตามลำดับ

การฝึกอบรมมีระดับการใช้สื่อฯ ในระดับน้อยทุกประเภทเสนอข้อมูล 3 ลำดับแรก ได้แก่ เทคนิคการถ่ายภาพ ($\bar{X} = 2.37$) การตัดต่อวีดิทัศน์ ($\bar{X} = 3.73$) และการผลิตสื่อเสียงและการถ่ายทำวีดิทัศน์ ($\bar{X} = 3.59$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการฝึกอบรม มีความต้องการในระดับมาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์และบทเรียนออนไลน์ ($\bar{X} = 4.06$) การสร้างแอปพลิเคชัน ($\bar{X} = 3.43$) และเทคนิคการถ่ายภาพ ($\bar{X} = 3.41$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า การฝึกอบรมมีลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์และบทเรียนออนไลน์ (PNI = 3.06) การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ (PNI = 2.80) และการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) (PNI = 2.76) ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. จากภาพรวมค่าเฉลี่ยพบว่าความต้องการจำเป็นของการผลิตสื่อการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ออกจากค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI) 3 ลำดับแรก ได้แก่ การฝึกอบรม สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และภาพยนตร์ ตามลำดับ อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒยังไม่มีหน่วยงานกลางที่ให้ความรู้ด้านการผลิตสื่อการเรียนรู้ และการให้บริการในด้านการฝึกอบรมของสำนักสื่อฯ มีบริการน้อย เนื่องจากบุคลากรไม่เพียงพอและยังเป็นส่วนงานบริการที่ต้องปรับปรุงและพัฒนา

ต่อไป ซึ่งในขณะนี้ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมและให้บริการต่อไปในอนาคต นอกจากนี้ การผลิตสื่อประเภทต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงด้านซอฟต์แวร์และอุปกรณ์ที่ทันสมัยและใช้งานง่ายขึ้น แต่บุคลากรยังขาดทักษะการผลิตสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง จึงอาจเป็นเหตุให้มีความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมมากที่สุดเป็นลำดับแรก

การผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในปัจจุบันเป็นสื่อที่อาจารย์และบุคลากรทุกคนใช้กันอย่างแพร่หลายและมีความสำคัญต่อการถ่ายทอดความรู้และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สอดคล้องผลการวิจัยของ อะเดโคไล (Ganiyu Adekolai. 2010 : บทคัดย่อ) ผลกระทบของสื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับการศึกษาของเยาวชนเอชไอวี / เอดส์ในประเทศไนจีเรีย การศึกษานี้เป็นการศึกษาผลกระทบของสื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับการศึกษาของเยาวชนเอชไอวี/เอดส์ในที่ชุมชนเมืองไนจีเรียกับมุ่งเน้นเฉพาะในเมืองพอร์ตฮาร์คอร์ต ผลการวิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างการใช้งานสื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับการศึกษาเอชไอวี/เอดส์และความรู้ที่ดีขึ้นของเยาวชนในโครงการศึกษาดังนั้นจึงแนะนำให้ให้นักการศึกษาและนักวางแผนโปรแกรมควรสร้างบทบาทสำหรับสื่อการสอนเมื่อมีการวางแผนและการดำเนินการศึกษาเอชไอวี/เอดส์

2. ค่าระดับความต้องการความจำเป็น (PNI) ข้อมูลโดยภาพรวมของบุคลากรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (N = 176) ในด้านการผลิตสื่อประเภทต่าง ๆ บุคลากรสายสนับสนุนต้องการสื่อที่ใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์ และการเรียนการสอน เช่นเดียวกับอาจารย์ เพียงแต่ลำดับแตกต่างกันทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับภารกิจของกลุ่มตัวอย่าง แต่มีประเด็นที่น่าสนใจคือ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า การฝึกอบรมมีลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ (PNI = 2.45) การสร้างแอปพลิเคชัน (PNI = 2.43) และเทคนิคการถ่ายภาพ (PNI = 2.41) ตามลำดับ ส่วนกลุ่มอาจารย์ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า การฝึกอบรมมีลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์และบทเรียนออนไลน์ (PNI = 3.06) การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ (PNI = 2.80) และการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) (PNI = 2.76) ตามลำดับ ซึ่งมีต้องการร่วมกันคือ การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ อาจเนื่องมาจากเป็นสื่อที่ทุกหน่วยงานต้องผลิตมากที่สุดในทุกส่วนงาน โดยเฉพาะการผลิตสื่อในรูปแบบของสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้น จึงทำให้กลุ่มบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุนวิชาการมีความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมในหัวข้อดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผลจากการศึกษาวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดโครงการการบริหารงานของสำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา เช่น อาจเพิ่มฝ่ายส่งเสริมและฝึกอบรม
2. นำผลการวิจัยไปกำหนดเป็นนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ของสำนักสื่อฯ ให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร
3. ผลจากการวิจัยสามารถนำไปเตรียมการวางแผนส่งเสริมการผลิตและใช้สื่อการเรียนรู้ประเภทต่างๆ และสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการที่สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เช่น หลักสูตรการออกแบบและผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์
2. จัดทำแผนการฝึกอบรมเชิงรุกเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและส่งเสริมให้อาจารย์และบุคลากรมาใช้บริการ
3. จัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ในการปฏิบัติงานเชิงรุกทั้งด้านการประชาสัมพันธ์ การให้บริการ และการผลิตสื่อที่ตอบสนองต่อความต้องการของบุคลากร

บรรณานุกรม

- กิดานันท์ มลิทอง (2548) เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการสภาการศึกษาแห่งชาติ. (2545) พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ. (2545) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548) มาตรฐานการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- วรวิทย์ นิเทศศิลป์. (2551) สื่อและนวัตกรรมแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สกายบุ๊กส์.
- บุญเชิด ภิญโญนนัดพงษ์. (2527). การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- พิสิทธิ์ หวังประสพกลาง. (2543) ปัญหาการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนกุดจับ ประชาสรรค์จังหวัดอุดรธานี. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศรีนครินทร์วิโรฒ, มหาวิทยาลัย. (2558) ประวัติและการบริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ. สืบค้นเมื่อ มกราคม 2558 สืบค้นจาก <http://www.swu.ac.th>
- สุขุมล หวังวณิชพันธุ์ และคณะ. (2553) ปัญหาการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์ใน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- สุวิมล ว่องวานิช (2548) การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ. 2558. แผนปฏิบัติการประจำปี 2557. สืบค้นเมื่อ มกราคม 2558 สืบค้นจาก <http://cemt.swu.ac.th>
- เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528) เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- Dale, Edgar. (1969) *Audiovisual Methods in Teaching* 3rd. USA : New York.
- Ely.Donald P.(1972) *Visual Materials of Instruction*.Chicago: University of Chicago.
- Ganiyu Adekolai. (2010) *The Impact of Instructional Media on the Education of Youths on HIV/AIDS in Nigeria Urban Communities*. *International Journal of Scientific Research*
in Education, JUNE 2010, Vol. 3(1), 64-72 from http://www.ij sre.com/Vol.,%203_1_-Adekola.pdf
- Guba, E.G., & Lincoln. Y.S. (1989). *Fourth generation evaluation*. Newbury Park, Ca: Sage Publications.
- Suarez, T.M. (1990). *Needs assessment studies*. In H.J.Walberg, & G.D. Haertel (Eds). *The International encyclopedia of education evaluation* (pp: 29:31). Pergamon Press.
- Tamashiro, R., Holtzman, L. & McKenna, E. (2005). *The Impact of Instructional Media on Student Learning: A Meta-Analysis*. Webster University, United States from <https://www.learn techlib.org/p/19159>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญประเมินเครื่องมือวิจัย

1. อาจารย์ ดร.ขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. อาจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและวัดผลทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. นายสุรเชษฐ์ มีฤทธิ์ รองผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการ สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบประเมินความสอดคล้องของข้อคำถาม
แบบสอบถามความต้องการการผลิตสื่อการเรียนรู้
ของอาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง แบบสำรวจความต้องการด้านการผลิตสื่อการเรียนรู้ มีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- ให้คะแนน +1 สำหรับข้อที่แน่ใจว่าสอดคล้องกับการประเมินความต้องการผลิตสื่อ
 ให้คะแนน 0 สำหรับข้อที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับการประเมินความต้องการผลิตสื่อ
 ให้คะแนน -1 สำหรับข้อที่แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับการประเมินความต้องการผลิตสื่อ

โปรดทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	รายการประเมิน	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1.	หนังสือ ตำราเรียน และเอกสารประกอบการสอน				
2.	ภาพถ่าย แผนภาพ แผนภูมิ				
3.	สื่อเสียง				
4.	วีดิทัศน์				
	4.1 เพื่อการเรียนการสอน				
	4.2 เพื่อการประชาสัมพันธ์				
	4.3 เพื่อบันทึกประวัติศาสตร์				
	4.4 อื่นๆ (ระบุ)				
5.	ภาพยนตร์				
	5.1 เพื่อการเรียนการสอน				
	5.2 เพื่อการประชาสัมพันธ์				
	5.3 เพื่อบันทึกประวัติศาสตร์				
	5.4 อื่นๆ (ระบุ)				
6.	สื่ออิเล็กทรอนิกส์				
	6.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์				
	6.2 บทเรียนคอมพิวเตอร์				
	6.3 บทเรียนออนไลน์				
	6.4 การ์ตูนแอนิเมชัน (Animation)				
	6.5 แอปพลิเคชัน				

ข้อ	รายการประเมิน	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	6.6 สื่อนำเสนอแบบปฏิสัมพันธ์ (PPT Interactive)				
	6.7 อื่นๆ (ระบุ)				
7.	ฝึกอบรม				
	7.1 การเขียนบท/สคริปต์/สตอรี่บอร์ด				
	7.2 เทคนิคการถ่ายภาพ				
	7.3 การผลิตสื่อเสียง				
	7.4 การถ่ายทำวิดีโอ				
	7.5 การตัดต่อวิดีโอ				
	7.6 การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์				
	7.7 การผลิตบทเรียนออนไลน์				
	7.8 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์				
	7.9 การผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book)				
	7.10 การสร้างแอปพลิเคชัน (Application)				
	7.11 การสร้างการ์ตูน3D/แอนิเมชัน (Animation)				
	7.12 สื่อนำเสนอแบบปฏิสัมพันธ์ (PPT Interactive)				
	7.13 อื่นๆ(ระบุ)				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(.....)

ผู้ประเมิน

**แบบสอบถามความต้องการการผลิตสื่อการเรียนรู้ออนไลน์
ของอาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**

แบบสำรวจความต้องการการผลิตและให้บริการสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ของอาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความต้องการของอาจารย์และบุคลากรในหน่วยงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยที่มีต่อการให้บริการของสำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา ผลจากการศึกษาจะนำไปเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานและให้บริการของสำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา และนำไปสู่การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และกำหนดนโยบายการให้บริการของหน่วยงานให้สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัย ซึ่งผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับข้อมูลอันเป็นประโยชน์จากท่าน มา ณ โอกาสนี้ และข้อมูลดังกล่าวจะใช้เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น

คำชี้แจง แบบสำรวจความต้องการด้านการผลิตสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

ตอนที่ 2 ความต้องการผลิตและให้บริการด้านสื่อการเรียนการสอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

โปรดทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องสี่เหลี่ยมหน้าข้อความที่ตรงกับตัวท่านตามความเป็นจริง

(1) เพศ	[] ชาย	[] หญิง																						
(2) อายุ	[] ไม่เกิน 30 ปี	[] 31 – 40 ปี																						
	[] 41- 50 ปี	[] 50 ปีขึ้นไป																						
(3) สถานะ	[] ผู้บริหาร	[] อาจารย์	[] เจ้าหน้าที่	[] อื่น ๆ																				
(4) หน่วยงานที่สังกัด	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 50%;">[] คณะมนุษยศาสตร์</td> <td style="width: 50%;">[] คณะเภสัชศาสตร์</td> </tr> <tr> <td>[] คณะวิทยาศาสตร์</td> <td>[] คณะสหเวชศาสตร์</td> </tr> <tr> <td>[] คณะสังคมศาสตร์</td> <td>[] วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม</td> </tr> <tr> <td>[] คณะพลศึกษา</td> <td>[] วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย</td> </tr> <tr> <td>[] คณะศึกษาศาสตร์</td> <td>[] สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ</td> </tr> <tr> <td>[] คณะพยาบาลศาสตร์</td> <td>[] วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน</td> </tr> <tr> <td>[] คณะแพทยศาสตร์</td> <td>[] คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์การเกษตร</td> </tr> <tr> <td>[] คณะวิศวกรรมศาสตร์</td> <td>[] คณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ</td> </tr> <tr> <td>[] คณะศิลปกรรมศาสตร์</td> <td>[] บัณฑิตวิทยาลัย</td> </tr> <tr> <td>[] คณะทันตแพทยศาสตร์</td> <td>[] อื่น ๆ (โปรดระบุ)</td> </tr> </tbody> </table>				[] คณะมนุษยศาสตร์	[] คณะเภสัชศาสตร์	[] คณะวิทยาศาสตร์	[] คณะสหเวชศาสตร์	[] คณะสังคมศาสตร์	[] วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม	[] คณะพลศึกษา	[] วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย	[] คณะศึกษาศาสตร์	[] สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ	[] คณะพยาบาลศาสตร์	[] วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน	[] คณะแพทยศาสตร์	[] คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์การเกษตร	[] คณะวิศวกรรมศาสตร์	[] คณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	[] คณะศิลปกรรมศาสตร์	[] บัณฑิตวิทยาลัย	[] คณะทันตแพทยศาสตร์	[] อื่น ๆ (โปรดระบุ)
[] คณะมนุษยศาสตร์	[] คณะเภสัชศาสตร์																							
[] คณะวิทยาศาสตร์	[] คณะสหเวชศาสตร์																							
[] คณะสังคมศาสตร์	[] วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม																							
[] คณะพลศึกษา	[] วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย																							
[] คณะศึกษาศาสตร์	[] สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ																							
[] คณะพยาบาลศาสตร์	[] วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน																							
[] คณะแพทยศาสตร์	[] คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์การเกษตร																							
[] คณะวิศวกรรมศาสตร์	[] คณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ																							
[] คณะศิลปกรรมศาสตร์	[] บัณฑิตวิทยาลัย																							
[] คณะทันตแพทยศาสตร์	[] อื่น ๆ (โปรดระบุ)																							

(5) ประสบการณ์การทำงาน

[] 1- 5 ปี

[] 6-10 ปี

[] 11- 15 ปี

[] 16 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความต้องการผลิตและบริการสื่อการเรียนการสอน

โปรดทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับการใช้สื่อการสอนในปัจจุบันและความต้องการผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

5 หมายถึง สื่อที่ท่านใช้อยู่ในปัจจุบัน/ท่านมีความต้องการให้สำนักสื่อผลิตและบริการ ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สื่อที่ท่านใช้อยู่ในปัจจุบัน/ท่านมีความต้องการให้สำนักสื่อผลิตและบริการในระดับมาก

3 หมายถึง สื่อที่ท่านใช้อยู่ในปัจจุบัน/ท่านมีความต้องการให้สำนักสื่อผลิตและบริการในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สื่อที่ท่านใช้อยู่ในปัจจุบัน/ท่านมีความต้องการให้สำนักสื่อผลิตและบริการ ในระดับน้อย

1 หมายถึง สื่อที่ท่านใช้อยู่ในปัจจุบัน/ท่านมีความต้องการให้สำนักสื่อผลิตและบริการ ในระดับน้อยที่สุด

สื่อที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน					รายการประเมิน	ความต้องการผลิตและบริการสื่อ					
5	4	3	2	1		1	2	3	4	5	
					1.	หนังสือ ตำราเรียน และเอกสารประกอบการสอน					
					2.	ภาพถ่าย แผนภาพ แผนภูมิ					
					3.	สื่อเสียง					
					4.	วีดิทัศน์					
						4.1 เพื่อการเรียนการสอน					
						4.2 เพื่อการประชาสัมพันธ์					
						4.3 เพื่อบันทึกประวัติศาสตร์					
						4.4 อื่นๆ (ระบุ)					
					5.	ภาพยนตร์					
						5.1 เพื่อการเรียนการสอน					
						5.2 เพื่อการประชาสัมพันธ์					
						5.3 เพื่อบันทึกประวัติศาสตร์					
						5.4 อื่นๆ (ระบุ)					
					6.	สื่ออิเล็กทรอนิกส์					
						6.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์					
						6.2 บทเรียนคอมพิวเตอร์					

สื่อที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน					รายการประเมิน	ความต้องการผลิตและบริการสื่อฯ				
5	4	3	2	1		1	2	3	4	5
					6.3 บทเรียนออนไลน์					
					6.4 การ์ตูนแอนิเมชัน (Animation)					
					6.5 แอปพลิเคชัน					
					6.7 สื่อนำเสนอแบบปฏิสัมพันธ์ (PPT Interactive)					
					6.6 อื่นๆ (ระบุ)					
					7. ผีกอบรม					
					7.1 การเขียนบท/สคริปต์/สตอรี่บอร์ด					
					7.2 เทคนิคการถ่ายภาพ					
					7.3 การผลิตสื่อเสียง					
					7.4 การถ่ายทำวีดิทัศน์					
					7.5 การตัดต่อวีดิทัศน์					
					7.6 การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์					
					7.7 การผลิตบทเรียนออนไลน์					
					7.8 การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์					
					7.9 การผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book)					
					7.10 การสร้างแอปพลิเคชัน (Application)					
					7.11 การสร้างการ์ตูน3D/แอนิเมชัน (Animation)					
					7.12 สื่อนำเสนอแบบปฏิสัมพันธ์ (PPT Interactive)					
					7.13 อื่นๆ(ระบุ)					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณสำหรับการให้ข้อมูล